

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PODDĘBICE NA LATA 2023-2032

Spis treści

I.	Wprowadzenie	4
	Cel opracowania strategii	4
	Podstawa prawna	6
	Metodyka opracowania dokumentu	7
	Komplementarność z innymi dokumentami strategicznymi.....	8
	Gmina Poddębice – ogólna charakterystyka gminy	9
II.	Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej	12
II.1	Uwarunkowania społeczne.....	12
	Demografia i procesy ludnościowe	12
	Pomoc społeczna	15
	Ochrona zdrowia.....	20
	Organizacje społeczne.....	22
	System edukacji	26
	Działalność kulturalna	28
	Realizacja projektów z wykorzystaniem środków zewnętrznych	28
II.2	Uwarunkowania gospodarcze	30
	Rynek pracy.....	30
	Przedsiębiorczość.....	31
	Planowanie przestrzenne.....	33
II.3	Uwarunkowania środowiskowe	34
	Bogactwo przyrodnicze i kulturowe	34
	Infrastruktura techniczna.....	37
	Jakość powietrza	43
	Odnawialne źródła energii	46
	Zagrożenia suszą i powodzią.....	47
	Gospodarka odpadami.....	53
III.	Diagnoza strategiczna gminy Poddębice.....	56
	Wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i środowiskowej.....	56
	Wnioski z przeprowadzonych badań wśród mieszkańców gminy	62
	Analiza SWOT.....	62
IV.	Strategiczny plan rozwoju gminy Poddębice	65
	Misja i wizja rozwoju	65

Cele strategicznego rozwoju gminy Poddębice	66
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	68
Ustalenie i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	72
Obszary Strategicznej Interwencji	74
Kierunki strategicznego rozwoju gminy Poddębice	75
V. System wdrażania	81
Źródła finansowania	81
Monitoring i ewaluacja	82
VI. Dokumenty wykorzystane przy opracowaniu Strategii	86
Spis map, tabel, schematów, wykresów	87

I. Wprowadzenie

Cel opracowania strategii

W myśl rozwiązań ustawowych strategia rozwoju gminy ma być instrumentem kształtowania i prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Władze gminy działają na rzecz dobra publicznego, jakim jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, czyli tworzenie jak najlepszego środowiska życia ludzi, wykorzystując w tym celu publiczne środki finansowe znajdujące się w ich dyspozycji. Skuteczność i efektywność zaspokajania tych potrzeb jest w dużym stopniu wyznacznikiem jakości zarządzania gminą. Wpływa to w znacznym stopniu na jej atrakcyjność dla osiedlania się nowych mieszkańców i lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych oraz pobytu turystów. Ułatwia również dostęp do zewnętrznych środków finansowych, w tym środków pomocowych Unii Europejskiej. Strategia rozwoju gminy jest dokumentem określającym główne cele i kierunki rozwoju gminy, uwzględniającym potrzeby społeczności lokalnej. Powinna być realizowana poprzez przygotowywanie nowych i modyfikowanie już prowadzonych działań na terenie gminy. Ujmuje ona główne cele i uwarunkowania danej jednostki samorządu terytorialnego na przestrzeni kilku lat, w zmieniających się warunkach wewnętrznych i zewnętrznych, przy czynnym uczestnictwie podmiotów publicznych i prywatnych, które pomagają w wyborze najlepszej strategii rozwoju oraz są istotnymi uczestnikami jej realizacji. Jest dokumentem, dzięki któremu władza lokalna będzie mogła racjonalnie organizować swoje przyszłe działania. Dlatego w treści Strategii najwięcej miejsca powinno być poświęcone tym przedsięwzięciom, które lokalna władza może sama podjąć i za które może odpowiadać. Podstawową funkcją Strategii jest z jednej strony dostarczenie informacji podmiotom gospodarczym, potencjalnym inwestorom, mieszkańcom o długookresowych uwarunkowaniach rozwoju i sposobach rozwiązywania problemów, jakie w związku z nimi powstaną. Z drugiej strony jest deklaracją i zobowiązaniem władz do podjęcia określonych przedsięwzięć i działań.

Strategia rozwoju gminy powinna stać się podstawą do prowadzenia właściwej polityki przez poszczególne podmioty działające na scenie lokalnej, a w szczególności przez władze publiczne. Jest to podstawowy dokument planistyczny służący określeniu polityki społeczno-gospodarczej gminy. Strategia rozwoju to koncepcja systemowego działania, polegająca na formułowaniu długookresowych celów rozwoju i ich modyfikacji w zależności od zmian zachodzących w otoczeniu, określaniu zasobów i środków niezbędnych do realizacji tych celów

oraz sposobów postępowania zapewniających optymalne ich rozmieszczenie i wykorzystanie w celu elastycznego reagowania na wyzwania otoczenia i zapewnienia gminie korzystnych warunków egzystencji i rozwoju. Strategia powinna przyczyniać się do zwiększenia konkurencyjności gminy, a w dalszej perspektywie do wzmocnienia jej strategicznej pozycji w skali regionu, powiatu, województwa i kraju.

Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032 powstała z inicjatywy władz lokalnych, dostrzegających potrzebę kompleksowego rozwoju gminy. Jest ona odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki społeczne i gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia. Struktury wewnętrzne gminy, a także jej bliższe i dalsze otoczenie ulegają ciągłym zmianom. Zmienia się układ czynników, które mogą zostać wykorzystane w jej rozwoju, pojawiają się nowe szanse i nowe zagrożenia. Na rozwój gminy wpływają również nowe czynniki zewnętrzne, zarówno te sprzyjające jak i te, które mają dla niej skutki negatywne. Struktury wewnętrzne gminy też ulegają ciągłym modyfikacjom. Poważnym wyzwaniem staje się partnerstwo gospodarcze i kulturalne gminy Poddębice w jej relacjach z gospodarką i kulturą UE, co bez kompleksowych, spójnych i długoterminowych działań, jakie niesie za sobą zarządzanie strategiczne, staje się mało realne.

Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032 składa się z trzech zasadniczych elementów:

- diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej, które determinują rozwój gminy;
- diagnozy strategicznej przedstawiającej wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej oraz wnioski z przeprowadzonych badań wśród mieszkańców gminy, a także analizę SWOT, czyli określenie mocnych i słabych stron rozwoju gminy oraz szans i zagrożeń rozwojowych w dalszej perspektywie;
- strategicznego planu rozwoju gminy Poddębice - to najważniejsza część strategii, która określa wizję i misję gminy oraz cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań na rzecz rozwoju gminy, a także model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz rekomendacje w zakresie kształtowania polityki rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032 ma ułatwić lokalnym władzom podejmowanie decyzji oraz rozwiązywanie problemów gospodarczych, społecznych,

ekologicznych, jak również racjonalne organizowanie przyszłych działań. Opracowanie tego dokumentu jest konieczne, gdy gmina zamierza ubiegać się o pozabudżetowe środki pomocowe, zarówno te krajowe jak i zagraniczne. Horyzont czasowy *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* zawiera w sobie horyzont czasowy nowego okresu programowania UE (perspektywa finansowa UE na lata 2021-2027), który będzie miał istotny wpływ na kształtowanie działań samorządów terytorialnych, w szczególności w zakresie ich możliwości inwestycyjnych. Kolejnym impulsem przygotowania Strategii jest chęć przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości wchodzących w skład gminy, poprzez podejmowanie nowych wyzwań i konsekwentne realizowanie zaplanowanych działań. *Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* zawiera cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań, jakie należy podjąć, aby zrealizować ustalone priorytety. Realizacja niniejszej Strategii powinna przyczynić się do wzrostu atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego mieszkańców, zaktywizować lokalną społeczność oraz zwiększenia możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego.

Podstawa prawna

Podstawą prawną, definiującą kształt i strukturę *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032*, jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), która wskazuje, że strategia rozwoju gminy powinna zawierać wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej oraz określać w szczególności:

1. cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
2. kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
3. oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
4. model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
5. ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
6. obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa;
7. obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
8. system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;

9. ramy finansowe i źródła finansowania.

Nowelizacja przepisów wprowadziła zmiany na najniższym poziomie zarządzania strategicznego. Przede wszystkim silny akcent kładzie się na integrację wymiarów: społecznego, gospodarczego i przestrzennego w strategii rozwoju gminy. Pojawienie się komponentu przestrzennego stanowi swoiste novum na gruncie dotychczasowych przepisów prawa. Celem zmian ma być większa spójność, efektywność strategii i programów, ale również uporządkowanie systemu planowania na różnych poziomach (krajowym, regionalnym i lokalnym). Strategia rozwoju gminy nadal pozostaje dokumentem nieobowiązkowym, ale silnie umocowanym w przepisach. Jednym z elementów wynikających ze zmian legislacyjnych jest wymóg podjęcia działań konsultacyjnych z interesariuszami zewnętrznymi w formie konsultacji horyzontalnych (m.in. sąsiednie gminy) i wertykalnych w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa przez zarząd województwa.

Metodyka opracowania dokumentu

Podczas prac nad dokumentem przyjęto model partycypacyjno-ekspercki, który zakłada udział przedstawicieli społeczeństwa w opracowaniu dokumentu. Włączenie społeczności lokalnej zostało zrealizowane poprzez organizację spotkań z mieszkańcami gminy oraz liderami lokalnymi, prowadzącymi do wyrażenia opinii. Metoda partycypacyjno-ekspercka jest najbardziej optymalna dla tego typu opracowań, gdyż łączy wiedzę ze społecznym zaangażowaniem i odpowiada na autentyczne potrzeby. Rola społeczności lokalnej jest niezmiernie istotna na każdym etapie konstruowania strategii rozwoju gminy - od definiowania problemów, barier rozwoju, poprzez wskazywanie potencjałów rozwoju, kierunków działań, sposobów rozwiązywania problemów. W ten sposób wytwarza się integracja społeczeństwa lokalnego wokół wspólnych problemów, interesów i dalekosiężnych celów. Na opracowanie Strategii składają się cztery etapy:

- organizacyjny - obejmuje podjęcie decyzji o rozpoczęciu prac nad strategią rozwoju gminy, dokonanie wyboru podmiotu opracowującego dokument oraz określenie metodyki prac;
- diagnostyczny - następuje gromadzenie informacji o gminie i formułowanie raportu o jej stanie, tzw. diagnozy stanu istniejącego (ma ona na celu przedstawienie

w syntetyczny sposób najistotniejszych problemów funkcjonowania poszczególnych stref rozwoju gminy, stanowi podstawę dla dalszych prac nad strategią), zakończeniem tego etapu jest opracowanie uwarunkowań rozwojowych w drodze tzw. analizy SWOT, czyli syntezy istniejącego stanu rozwoju w czterech kategoriach: silnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń;

- planistyczny - obejmuje sformułowanie wizji i misji rozwoju gminy oraz ustalenie struktury celów strategicznych, następnie każdy cel strategiczny zostaje uszczegółowiony poprzez przypisanie mu kilku celów operacyjnych, a każdy cel operacyjny zostaje rozpisany na bardziej szczegółowe kierunki działań;
- upublicznienie projektu strategii - obejmuje konsultacje społeczne projektu Strategii przez zebranie wniosków i opinii o projekcie od społeczności lokalnej.

Po konsultacjach społecznych dokument zostaje zredagowany i uzupełniony o zasadne wnioski, a następnie zostaje przekazany do zatwierdzenia i uchwalenia przez Radę Miasta. Przy opracowaniu Strategii założono, że powinna być ona zgodna ze schematem „SMART”. Oznacza to, że wyznaczone cele muszą być specyficzne (Specific), mierzalne (Measurable), uzgodnione (Agreed), wykonalne (Real) i określone w czasie (Timed).

W *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* zdefiniowane zostały następujące cele strategiczne:

1) Rozwój gospodarczy i turystyczny regionu

2) Równe szanse społeczeństwa obywatelskiego

3) Rozwój przestrzeni publicznej

Niniejsza Strategia powstała w oparciu o informacje oraz analizę danych, które dostarczyli przedstawiciele różnych środowisk gminnych oraz gminne, powiatowe i wojewódzkie dokumenty strategiczne. Źródłami informacji, na podstawie których powstało niniejsze opracowanie były także informacje uzyskane z Urzędu Miejskiego w Poddębicach i dane Głównego Urzędu Statystycznego (Banku Danych Lokalnych).

Komplementarność z innymi dokumentami strategicznymi

Niniejszy dokument jest zgodny m.in. z następującymi dokumentami:

- Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju;
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030;

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) – SOR;
- Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030;
- Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030,
- Strategią Rozwoju Powiatu Poddębickiego na lata 2021 – 2027.
- Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Poddębice.

Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032 zachowuje spójność z powyższymi dokumentami, a w szczególności ze *Strategią Rozwoju Powiatu Poddębickiego na lata 2021 – 2027*, a także ze *Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030* w realizacji następujących celów strategicznych:

Tabela 1 Spójność celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032 z dokumentami wyższego rzędu

<i>Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032</i>	<i>Strategia Rozwoju Powiatu Poddębickiego na lata 2021-2027</i>	<i>Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030</i>
Cel strategiczny I Rozwój gospodarczy i turystyczny regionu	Cel 3 Eksponowanie i ochrona walorów oraz potencjałów Powiatu	Cel 1 Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka
Cel strategiczny II Równe szanse społeczeństwa obywatelskiego	Cel 2 Wspieranie rozwoju usług publicznych oraz podniesienie ich jakości	Cel 2 Obywatelskie społeczeństwo równych szans
Cel strategiczny III Rozwój przestrzeni publicznej	Cel 1 Rozwój infrastruktury Powiatu Poddębickiego	Cel 3 Atrakcyjna i dostępna przestrzeń

Źródło: opracowanie własne

Gmina Poddębice – ogólna charakterystyka gminy

Gmina Poddębice to gmina miejsko-wiejska położona w powiecie poddębickim, w województwie łódzkim. Siedzibą zarówno gminy jak i powiatu jest miasto Poddębice, które oddalone jest od Łodzi o ok. 37 km, a od Sieradza o 46 km. Gminę Poddębice na koniec grudnia 2022 r. zamieszkiwało 14 883 mieszkańców, w tym na terenach wiejskich 7 944 osoby, a na terenie miejskim 6 939 osób.

Gmina Poddębice graniczy z pięcioma innymi gminami powiatu poddębickiego, tj.: Dalikowem, Pęczniewem, Uniejowem, Wartkowicami oraz Zadziem.

Mapa 1 Położenie gminy Poddębice w powiecie poddębickim

Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/105.html> (dostęp: 25.06.2023 r.)

Gmina posiada charakter typowo rolniczy. Użytki rolne na terenie gminy stanowią ok. 64% jej obszaru. Dobrze rozwija się sektor podmiotów gospodarczych, a w ostatnich latach również sektor turystyki rehabilitacyjnej i zdrowotnej poprzez szereg inwestycji rekreacyjnych i leczniczych.

Gmina posiada dobre ułożenie względem sieci komunikacyjnej. W pobliżu gminy znajduje się autostrada A2 łącząca Polskę Zachodnią i Wschodnią. W odległości 40 km znajduje się port lotniczy im. Władysława Reymonta w Łodzi. Gmina zlokalizowana jest w odległości ok. 150 km od Warszawy oraz 160 km od Poznania.

Powierzchnia gminy Poddębice wynosi 22 454 ha. W skład gminy wchodzi 49 sołectw oraz 36 pozostałych miejscowości. Sołectwami w gminie Poddębice są: Adamów, Antonina, Balin, Bałdrzychów, Borzewisko, Chropy, Dominikowice, Dzierżazna, Ewelinów, Feliksów, Gibaszew, Golice, Grocholice, Góra Bałdrzychowska, Józefów Kolonia, Józefów, Kałów, Karnice,

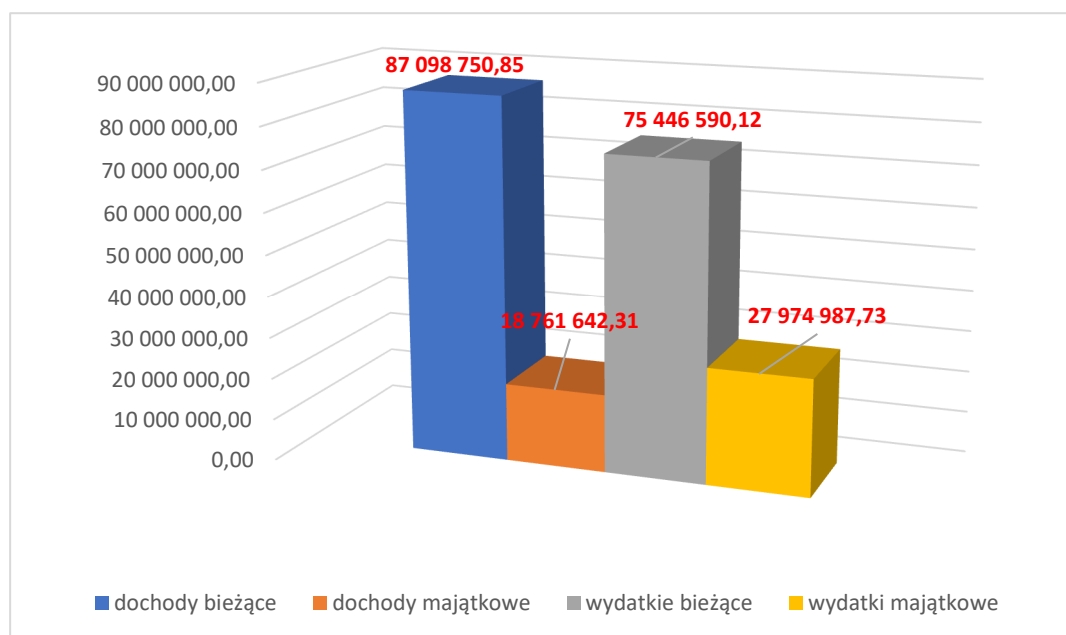
Klementów, Kobylniki, Góra Bałdrzychowska Kolonia, Krępa, Ksawercin, Leśnik, Lipki, Lipnica, Lubiszewice, Łężki, Malenie, Niemysłów, Niewiesz Kolonia, Niewiesz, Nowa Wieś, Panaszew, Podgórcze, Porczyny, Praga, Nowy Pudłów, Stary Pudłów, Pudłówek, Rąkczyn, Sworowa, Sempółki, Szarów, Tarnowa, Tumusin, Wółka, Wilczków oraz Zagórzycze.

Jednostkami organizacyjnymi gminy są:

- Geotermia Poddębice Sp. z o.o.;
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Ziemowita Skibińskiego w Poddębicach;
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach sp. z o.o.;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach;
- Poddębicki Dom Kultury i Sportu;
- Publiczne Przedszkole w Poddębicach;
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Niemysławie;
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach;
- Szkoła Podstawowa w Bałdrzychowie;
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Dochody gminy Poddębice wykonane w roku 2022 to kwota 105 860 393,16 zł, co stanowi 92,99% wykonania przyjętego planu dochodów. Dochody wykonane ogółem w roku 2022 w stosunku do dochodów roku 2021 zmniejszyły się o 1%. Z kolei wydatki gminy Poddębice w roku 2022 to kwota 103 421 577,85 zł, tj. 86,01% wykonania w stosunku do przyjętego planu wydatków. Wydatki wykonane ogółem w roku 2022 w stosunku do wydatków roku 2021 uległy zwiększeniu o 32%.

Wykres 1 Dochody i wydatki gminy Poddębice w 2022 r.

Źródło: Raport o stanie gminy za 2022 r., s. 3-5.

II. Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowej

II.1 Uwarunkowania społeczne

Demografia i procesy ludnościowe

W 2022 r. gminę Poddębice zamieszkiwało 14 883 mieszkańców, z tego 51,4% stanowiły kobiety, a 48,6% mężczyźni. W latach 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 631 osób. W analizowanym okresie zmniejszeniu uległa liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a zwiększyła się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym.

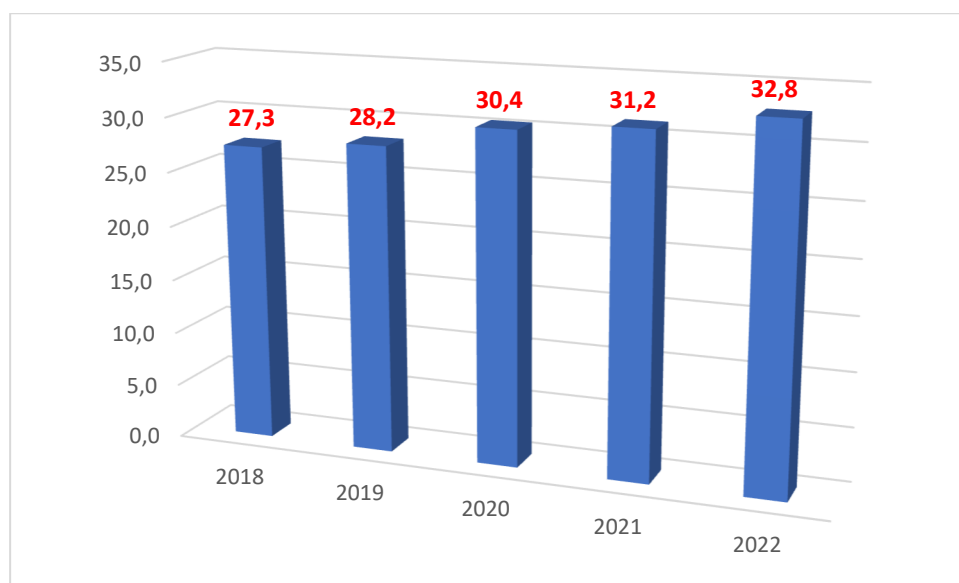
Tabela 2 Liczba ludności w poszczególnych grupach funkcjonalnych w gminie Poddębice w latach 2018-2022

ROK	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Ogółem
2018	15 514	2 701	9 617	3 196
2019	15 395	2 720	9 418	3 257
2020	15 198	2 678	9 238	3 282
2021	14 987	2 617	9 050	3 320
2022	14 883	2 579	8 940	3 364

Źródło: opracowanie własne, Urząd Miejski w Poddębicach

Zachodzące zmiany demograficzne, charakterystyczne dla całego kraju, wskazują, iż na terenie gminy Poddębice również wzrasta liczba osób starszych, co w kontekście rozwoju gminy będzie szczególnie ważne z uwagi na większe potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja polityki społecznej winna skupić także uwagę na rosnące potrzeby grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w celu zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych. W latach 2018-2022 współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi na terenie gminy Poddębice wzrósł o 5,5%, co wskazuje na proces starzenia się społeczeństwa na terenie gminy.

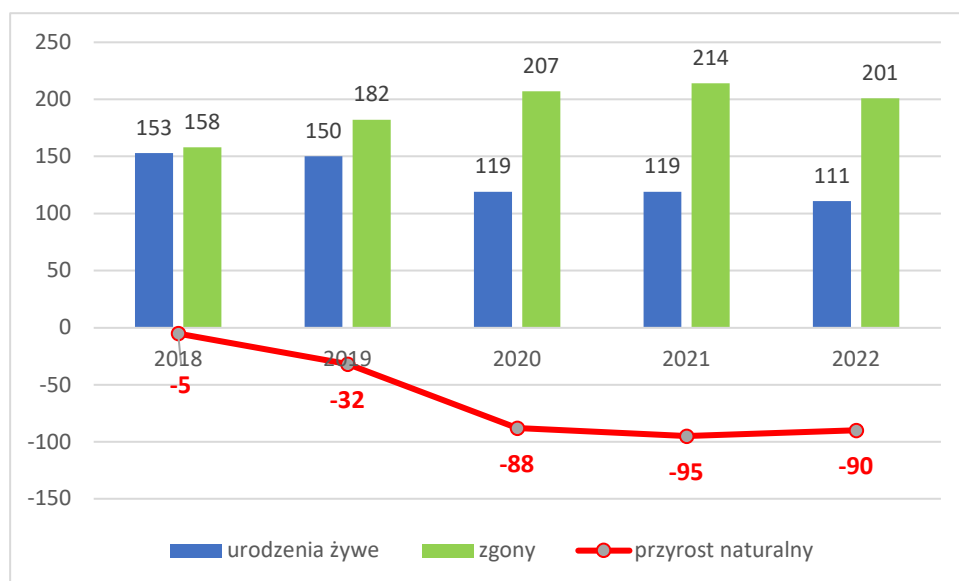
Wykres 2 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Spadek liczby mieszkańców gminy Poddębice jest skutkiem ujemnego przyrostu naturalnego oraz występującego w latach 2019-2021 ujemnego salda migracji. W 2022 r. przyrost naturalny wynosił -90 osób i od roku 2020 przyjmuje wysokie wartości ujemne.

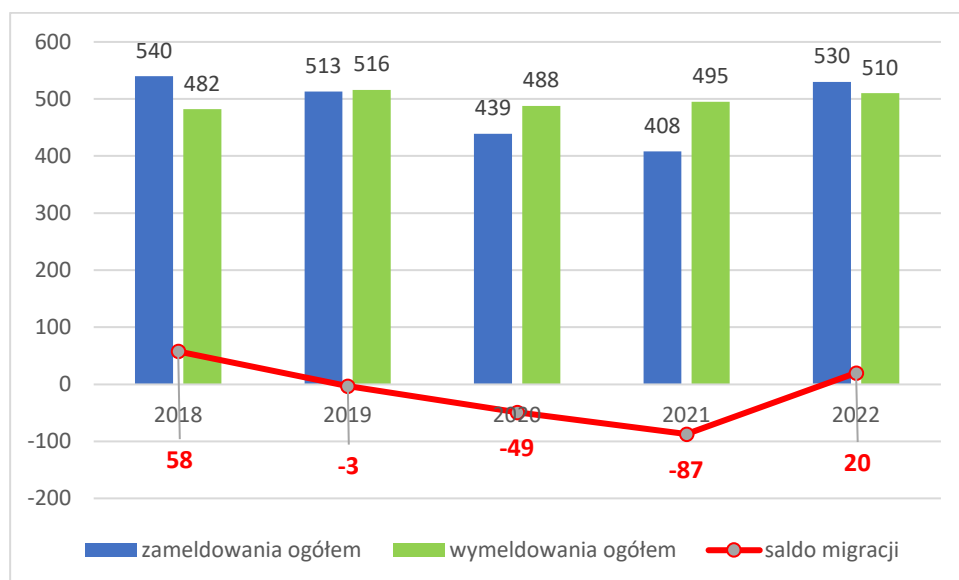
Wykres 3 Liczba urodzeń, zgonów i przyrost naturalny w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, Urząd Miejski w Poddębicach

Z kolei saldo migracji w okresie lat 2018-2021 przyjmuje wartości malejące, gdzie odnotowywano większą liczbę osób wymeldowujących się z terenu gminy, jednakże rok 2022 był okresem, kiedy to odnotowano większą liczbę zameldowań niż wymeldowani, dzięki czemu saldo migracji utrzymało się na dodatnim poziomie +20 osób.

Wykres 4 Saldo migracji na terenie gminy Poddębice w latach 2018-2022

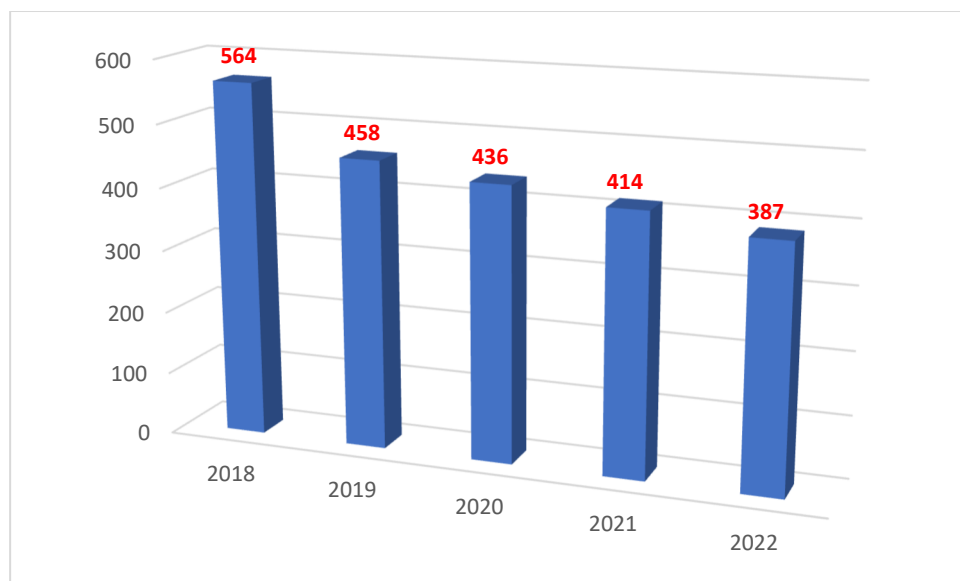
Źródło: opracowanie własne, Urząd Miejski w Poddębicach

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna na terenie gminy Poddębice realizowana jest głównie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach. Z analizowanych danych z lat 2018-2022 wynika, że systematycznie spada liczba osób z terenu gminy, która korzysta z pomocy społecznej. W 2022 r. z pomocy społecznej skorzystało 387 osób, co stanowiło prawie 2,6% wszystkich mieszkańców gminy. W okresie badanych lat liczba osób korzystających ze wsparcia ośrodka zmniejszyła się o 177 osób, co wskazuje na polepszającą się sytuację życiową mieszkańców gminy.

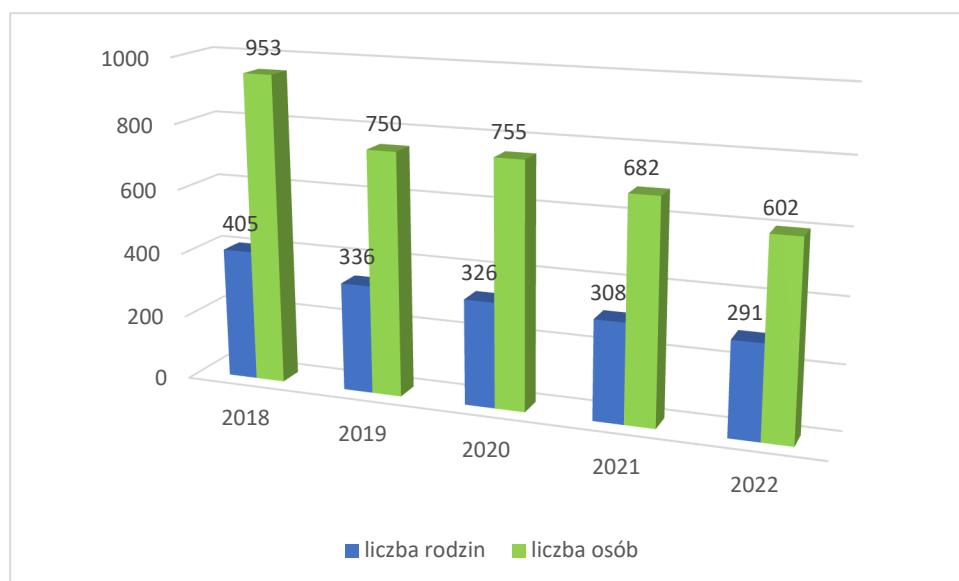
W latach 2018-2022 odnotowuje się systematyczny spadek liczby rodzin i osób w tych rodzinach korzystających z pomocy społecznej. W 2022 r. z pomocy społecznej skorzystały 602 osoby z 291 rodzin. Zarówno liczba rodzin jak i osób w tych rodzinach systematycznie maleje w kontekście korzystania z pomocy społecznej na terenie gminy.

Wykres 5 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach

Wykres 6 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2018-2022

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach

Wsparcie udzielane mieszkańcom gminy Poddębice przyjmuje dwojaki charakter: finansowy i niefinansowy. W ramach wsparcia finansowego świadczonych jest wiele rodzajów pomocy, do których należą przede wszystkim przydzielane zasiłki stałe, okresowe i celowe, jak również pomoc w postaci dożywiania czy udzielania schronienia. W analizowanych latach 2018-2022 liczba przyznawanych zasiłków utrzymuje się na porównywalnym poziomie, co może wskazywać na pewną grupę stałych odbiorców, którzy notorycznie korzystają z pomocy społecznej w formie zasiłków. W ramach udzielania pomocy w zakresie schronienia w 2022 r. z terenu gminy Poddębice skorzystało 8 osób, co w stosunku do roku 2018 wskazuje na niewielki spadek, jednak w stosunku do roku 2020 wskazuje na dość duży wzrost. Z kolei liczba udzielanego wsparcia na finansowanie posiłków dla mieszkańców gminy ulega systematycznemu spadkowi. W 2018 r. z pomocy w zakresie dożywiania skorzystało 161 osób, a w 2022 r. - 100 osób.

Tabela 3 Formy wsparcia realizowane w latach 2018-2022

Formy wsparcia	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłki stałe	70	71	69	73	75
Zasiłki okresowe	96	84	69	87	87
Zasiłki celowe	310	256	243	238	216
Schronienie	10	10	3	7	8
Posiłek	161	126	120	107	100

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach

W gminie Poddębice najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej są kolejno: bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, następnie niepełnosprawność i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Należy zauważyć, że od roku 2018 zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z ww. powodów, co może wskazywać na poprawiającą się sytuację materialną wielu rodzin.

Tabela 4 Liczba rodzin i powody korzystania z pomocy społecznej w latach 2018-2022

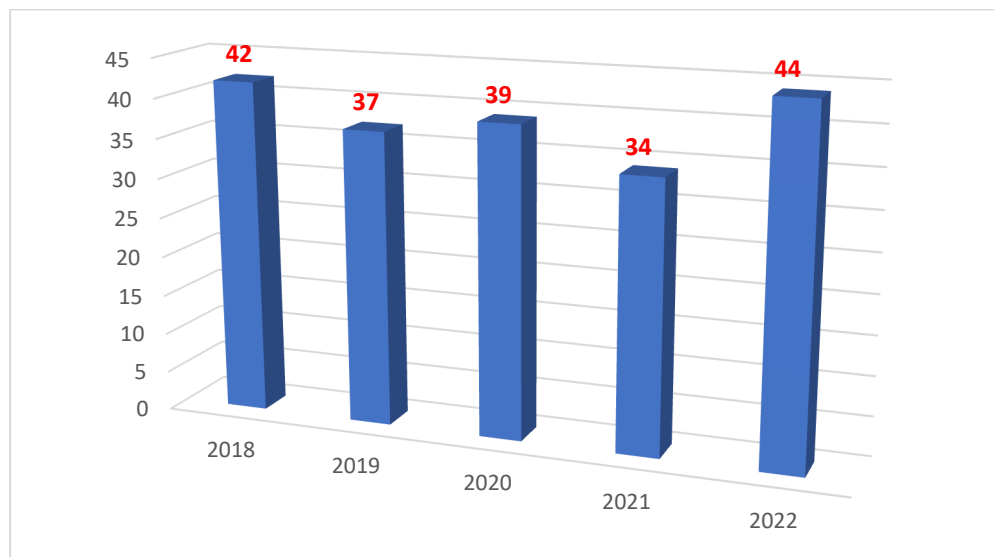
Powód przyznanej pomocy	2018	2019	2020	2021	2022
Ubóstwo	50	34	29	30	30
Bezrobocie	195	158	145	141	131
Niepełnosprawność	110	90	77	69	71
Długotrwała lub ciężka choroba	187	151	141	121	112
Potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność)	27	16	27	14	16
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	10	7	14	9
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	70	44	47	47	44
Alkoholizm	19	20	18	21	23

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach realizuje zadania wynikające z potrzeby organizacji usług opiekuńczych. W kontekście wzrostu liczby osób starszych realizacja tego zadania jest istotna i przewiduje się, że w kolejnych latach będzie wymagała organizacji dodatkowych form wsparcia dla osób starszych, zależnych i schorowanych. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W gminie Poddębice zaobserwować można niewielki spadek liczby osób korzystających z usług opiekuńczych w roku 2019 i 2021. W 2022 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z usług opiekuńczych o 10 osób w stosunku do roku 2021.

Wykres 7 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2018-2022

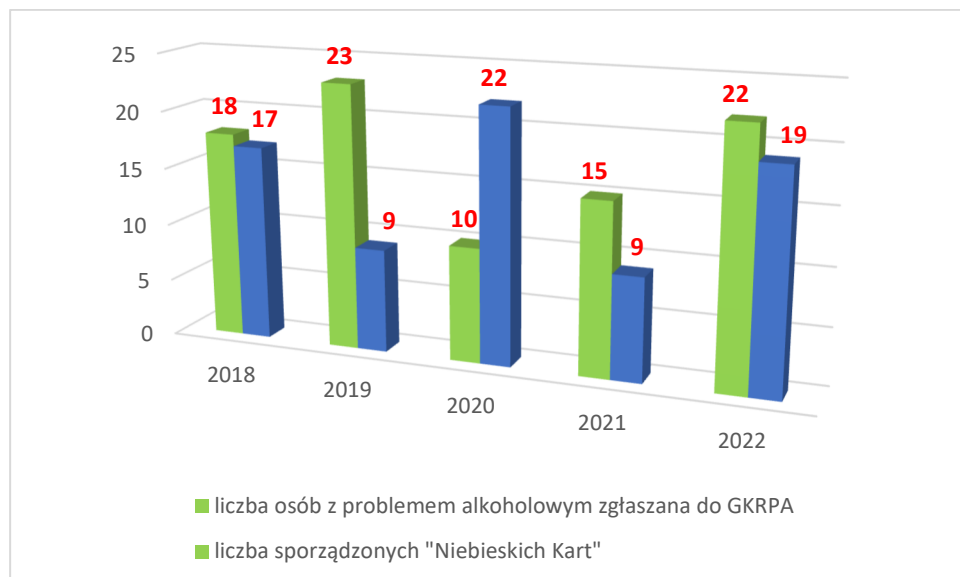
Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach

Na przestrzeni kilku lat zauważyć można wzrost liczny osób starszych, niepełnosprawnych, którym udzielana jest pomoc i wsparcie w zakresie usług opiekuńczych. Tendencja ta wpisuje się w ogólnopolski proces starzenia się społeczeństwa, dlatego gmina Poddębice podpisała List Intencyjny z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, którego celem jest realizacja wspólnego projektu z inicjatywy Komisji Europejskiej w ramach Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego na rzecz Aktywnego i Zdrowego Starzenia się. Celem projektu jest wzmocnienie polityki senioralnej w gminie Poddębice, tak by seniorzy jak najdłużej byli aktywni, samowystarczalni zarówno w warunkach domowych jak i w środowisku lokalnym.

W 2021 r. zakończono realizację budynku Integracji i Spotkań Osób Niepełnosprawnych wraz z budową przyłączy zewnętrznych w ramach przedsięwzięcia pn. „Przeciw wykluczeniu - Kraina Bez Barrier w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego” przy ul. Mickiewicza 19 w Poddębicach. Wybudowano budynek Integracji i Spotkań Osób Niepełnosprawnych o kubaturze 6 793,60 m³, pow. całkowitej 1 311,74 m². Budynek wyposażony jest w instalacje teletechniczne, tj. system automatyki hotelowej zintegrowany z systemem ESOK, SSP, SSWiN, CCTV, RTV SAT, wifi, domofonową oraz instalację nagłośnienia.

W ramach realizacji *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025* podejmowane są działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy. Na terenie gminy Poddębice od roku 2020 widoczny jest wzrost liczby osób uzależnionych, które zgłaszane są do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA). W 2022 r. zgłoszono 22 osoby, co stanowi wzrost o 12 osób w stosunku do roku 2020. Problem przemocy w rodzinie, który jest często wynikiem nadużywania alkoholu przez domowników skutkuje procedurą „Niebieskiej Karty”. Liczba zakładanych „Niebieskich Kart” w analizowanym okresie lat 2018-2022 przyjmuje różne wartości, stąd można wnioskować, iż nie zawsze osoby z problemem alkoholowym zgłaszane do GKRPA są sprawcami przemocy domowej.

Wykres 8 Liczba osób z problemem alkoholowym oraz liczba zakładanych „Niebieskich Kart” w latach 2018-2022

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach

W 2022 r. zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych GKRPA:

- a) podjęła czynności zmierzające do objęcia leczeniem odwykowym w stosunku do 38 osób z terenu Gminy Poddębice;
- b) przeprowadziła 22 wywiady dotyczące sytuacji osób zgłoszonych do leczenia;
- c) skierowała 19 osób na badania do biegłego psychiatry oraz psychologa;
- d) skierowała 32 osoby na leczenie odwykowe do Poradni Leczenia Uzależnień, Stowarzyszenia Trzeźwościowego Klubu „Życzliwych Serc” oraz Klubu AA „Oaza”;

e) skierowała 9 osób na leczenie w warunkach stacjonarnych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;

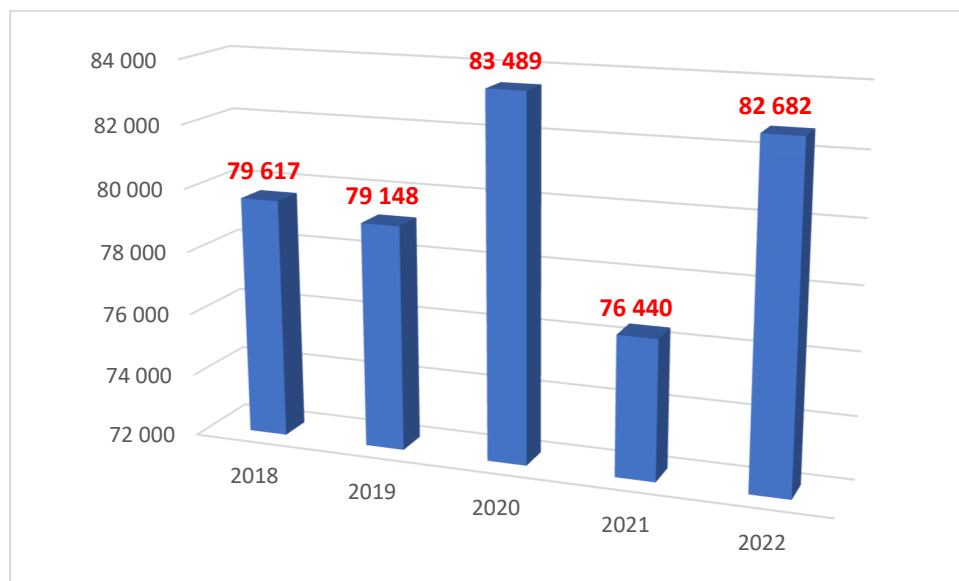
f) wydała 30 postanowień i opinii w sprawie zaopiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Osoby uzależnione oraz ich rodziny z terenu gminy Poddębice posiadały dostęp do pomocy terapeutycznej, a także poradnictwa psychologicznego/psychiatrycznego. Prowadzona była działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. Na podstawie obserwacji GKRPA można stwierdzić, iż wielu dorosłych mieszkańców nie dostrzega negatywnych skutków problemu, jakim jest uzależnienie od alkoholu, w związku z czym nie chce się poddawać leczeniu odwykowemu. Z kolei działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii skupiały się głównie w zakresie profilaktyki, gdzie głównie w placówkach oświatowych zagadnienie to było realizowane na szeroką skalę. Z danych wynika, że problem narkomanii był marginalny w zakresie zgłoszeń do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poddębicach i do GKRPA. Od 2017 r. do GKRPA nie wpłynął żaden wniosek o objęcie leczeniem od uzależnienia od narkotyków.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Poddębice funkcjonuje ogółem 12 przychodni lekarskich, 8 aptek i jeden punkt apteczny. W 2022 r. udzielono 167 509 porad lekarskich w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, co w porównaniu z poprzednimi latami stanowi wynik podobny. Natomiast w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w roku 2022 udzielono łącznie 82 682 porady, co w porównaniu z rokiem poprzednim wskazuje na wzrost liczby udzielonych porad o blisko 8%.

Wykres 9 Liczba udzielonych porad lekarskich w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Jedną z ważniejszych placówek ochrony zdrowia, funkcjonującą na terenie gminy Poddębice, jest Poddębickie Centrum Zdrowia Sp. z o.o., która świadczy usługi w zakresie:

- leczenia szpitalnego wraz z chemioterapią,
- leczenia ambulatoryjnego i świadczeń diagnostycznych;
- rehabilitacji leczniczej – szpitalnej i ambulatoryjnej,
- opieki dla przewlekle chorych;
- podstawowej opieki zdrowotnej – medycyny szkolnej;
- nocnej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej;
- transportu sanitarnego w ramach POZ i szpitalnego.

W strukturze szpitala funkcjonują takie poradnie specjalistyczne jak: poradnia rehabilitacji, ortopedyczna, chirurgiczna, chirurgii onkologicznej, urologiczna, proktologiczna, gruźlicy i chorób płuc, otolaryngologiczna, ginekologiczno-położnicza, neonatologiczna, dermatologiczna, medycyny pracy oraz alergologiczna. Szpital posiada 11 oddziałów, do których należą: Szpitalny Oddział Ratunkowy, Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Onkologii Klinicznej, Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej z Pododdziałem Urologii, Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Ortopedyczny, Ginekologiczno-Położniczy z Pododdziałem

Neonatologicznym, Pediatricznym, Rehabilitacyjnym, Rehabilitacji Diennej dla Dzieci, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy oraz blok operacyjny.

Nad ochroną zdrowia i bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwają Ochotnicze Straże Pożarne (OSP). Na terenie gminy Poddębice funkcjonuje 17 OSP w następujących miejscowościach: Poddębice, Kałów, Niemysłów, Niewiesz, Bałdrzychów, Karnice, Góra Bałdrzychowska, Zagórzycze, Sworawa, Klementów, Mrowiczna, Tarnowa, Chropy, Dzierżazna, Nowy Pudłów, Panaszew, Ciężków. 5 jednostek jest włączonych w Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczych (OSP Poddębice, OSP Kałów, OSP Bałdrzychów, OSP Niewiesz, OSP Niemysłów). Podstawowymi zadaniami OSP jest prowadzenie działań mających na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Na terenie gminy Poddębice w 2022 r. miało miejsce 284 zdarzeń, w tym 69 pożarów, 203 miejscowych zagrożeń oraz 12 fałszywych alarmów. Udział poszczególnych jednostek OSP gminy Poddębice w działaniach ratowniczo-gaśniczych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5 Udział poszczególnych jednostek OSP w działaniach ratowniczo-gaśniczych w 2022 r.

Lp.	Jednostka	Pożar	Miejscowe zagrożenia	Fałszywy alarm	Razem	Zabezpieczenie rejonu działania JRG Poddębice	KSRG TAK/NIE
1.	OSP Niemysłów	26	41	1	68	0	TAK
2.	OSP Kałów	9	65	3	77	6	TAK
3.	OSP Bałdrzychów	10	31	0	41	21	TAK
4.	OSP Niewiesz	7	27	3	37	0	TAK
5.	OSP Poddębice	13	23	4	40	64	TAK
6.	OSP Góra Bałdrzychowska	0	12	0	12	0	NIE
7.	OSP Karnice	4	4	1	9	0	NIE
RAZEM		69	203	12	284	91	-

Źródło: Raport o stanie gminy za 2022 r., s. 47-48.

Organizacje społeczne

Na terenie gminy Poddębice aktywną działalność prowadzą następujące organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Życzliwych Serc”;

- Fundacja „Metamorfoza”;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Bałdrzychowa;
- Stowarzyszenie „Górzanie”;
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Chropy „Stokrotka”;
- Fundacja Tu Brzoza;
- Orkiestra Dęta Poddębice;
- Stowarzyszenie Sportowe WIT Poddębice;
- Poddębicki Wędkarski Klub Sportowy Wobler;
- Centrum Promocji Sportu i Rekreacji „Dragon”;
- Uczniowski Klub Sportowy „Trops”;
- Ludowy Klub Sportowy „Ner”;
- Ludowy Klub Sportowy „Termy”;
- Stowarzyszenie Wspierania Działalności Lokalnej „Niva”;
- Lokalna Grupa Działania Podkowa;
- Stowarzyszenie Młodzi dla Sworawy;
- Poddębicki Klub Turystyki Rowerowej i Pieszej „Rowerowe EPD”;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Oddział Rejonowy w Poddębicach;
- Stowarzyszenie Promocji Niewiesza i Okolic;
- Stowarzyszenie Aktywnych Seniorów „Wiedza i Doświadczenia”¹.

Organizacje pozarządowe z terenu gminy Poddębice aktywizują lokalną społeczność w ramach szeroko pojmowanej ochrony i promocji zdrowia, jak również rozwoju sportu i szeroko pojmowanej działalności kulturalnej. Podmioty te zrzeszają dzieci, młodzież, dorosłych oraz seniorów. Ich działalność jest ważna z punktu widzenia aktywności społecznej, gdyż przyczynia się do angażowania różnych grup społecznych w rozwój potencjału społecznego i promocji gminy. Szeroki zakres działalności organizacji pozytywnie wpływa na rozwój sportowy, artystyczny czy rekreacyjny. W dalszym rozwoju gminy Poddębice należy zwrócić uwagę na promowanie i wspieranie aktywnej współpracy międzysektorowej, aby aktywizować społecznie wszystkich mieszkańców gminy.

¹ Wykaz organizacji pozarządowych na stronie: <https://poddebice.pl/organizacje-pozarzadowe/> (dostęp: 3.7.2023 r.)

Współpraca między samorządem lokalnym a organizacjami pozarządowymi przyjmuje każdego roku dwojaki charakter. Z jednej strony gmina Poddębice udziela wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych organizowanych przez podmioty III sektora, z drugiej wspiera organizacje w formie niefinansowej, poprzez pomoc w realizacji wielu działań, doradztwo, wsparcie merytoryczne, organizacyjne i rzeczowe. W ramach współpracy i udzielania wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych w 2022 r. udzielono dotacji na łączną kwotę 289 500 zł.

Tabela 6 Środki finansowe na realizację zadań publicznych przyznane w 2022 r.

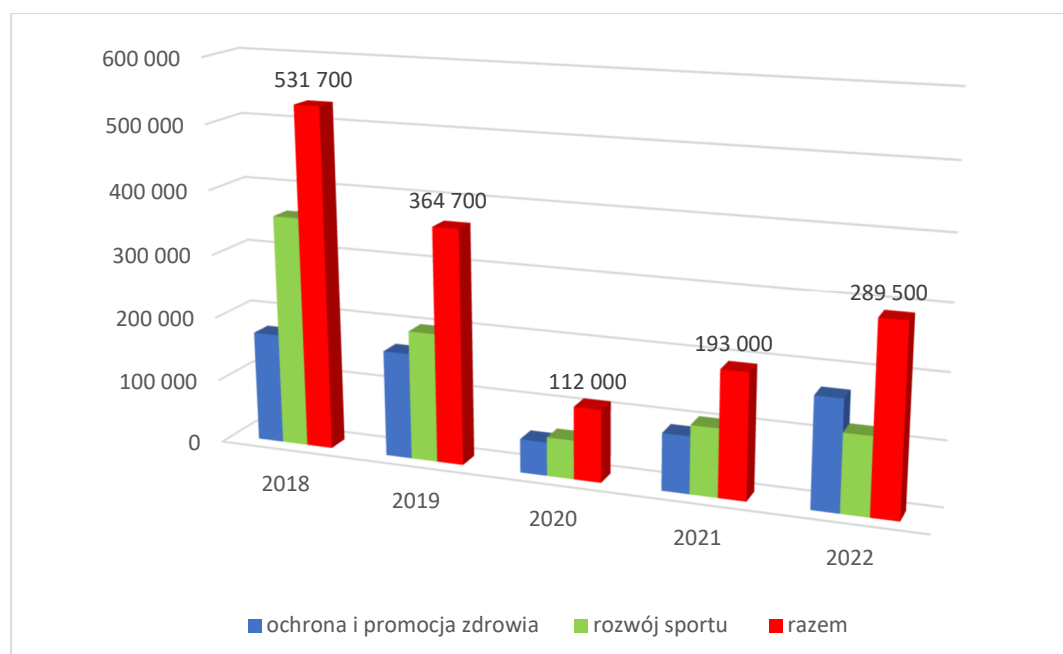
Lp.	Nazwa Stowarzyszenie	Zadanie	Kwota dotacji
1	Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Życzliwych Serc” w Poddębicach	„Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu poprzez prowadzenie klubu abstynenckiego na terenie miasta”.	40 000 zł
2	Fundacja „Metamorfoza”	„Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób bezdomnych i uzależnionych od alkoholu poprzez prowadzenie punktu pierwszego kontaktu na terenie Gminy Poddębice”.	20 000 zł
3	Uczniowski Klub Sportowy „Trops”	„Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z terenu Gminy Poddębice poprzez prowadzenie zajęć w piłkę ręczną”.	16 000 zł
4	Centrum Promocji Sportu i Rekreacji „Dragon”	„Organizacja i udział mieszkańców Gminy Poddębice w szkoleniach w zakresie sztuk walki”.	8 000 zł
5	Stowarzyszenie Przyjaciół Bałdrzychowa	„Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców Gminy Poddębice poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych, wychowawczych oraz służących rozwojowi kultury słowa, śpiewu, tańca i muzyki”.	40 000 zł
6	Orkiestra Dęta Poddębice	„Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców Gminy Poddębice poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych, wychowawczych oraz służących rozwojowi kultury słowa, śpiewu, tańca i muzyki”.	20 000 zł
7	Stowarzyszenie „Górzanie”	„Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców Gminy Poddębice poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych,	2 500 zł

		wychowawczych oraz służących rozwojowi kultury słowa, śpiewu, tańca i muzyki”.	
8	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Chropy „Stokrotka”,	„Podtrzymywanie tradycji narodowej i regionalnej poprzez organizację imprez okolicznościowych”.	11 000 zł
9	Stowarzyszenie Wspierania Działalności Lokalnej „Niva”,	„Zagospodarowanie czasu wolnego seniorów poprzez organizację wyjazdu o charakterze krajoznawczo-wypoczynkowym”.	7 000 zł
10	Poddębicki Klub Turystyki Rowerowej i Pieszej „Rowerowe EPD”,	„Promowanie walorów turystycznych Gminy Poddębice poprzez organizację rajdów”.	5 000 zł
11	Ludowy Klub Sportowy „Termy”	„Przygotowanie i organizacja zawodów sportowych w piłce nożnej na terenie Gminy Poddębice oraz udział drużyn w rozgrywkach ligowych w 2022 roku”.	120 000 zł

Źródło: Raport o stanie gminy za 2022 r., s. 43-44.

W ostatnich latach (od 2020 r. po okresie pandemii koronawirusa) wzrasta finansowe wsparcie dla organizacji z terenu gminy udzielane przez samorząd lokalny, co potwierdza ich aktywny powrót w ramach działalności społecznej w obszarze sportu, kultury, rekreacji oraz promocji i ochrony zdrowia. W 2022 r. wydatkowano na ten cel 289 500 zł, co w stosunku do roku 2020 stanowi wzrost o 177 500 zł.

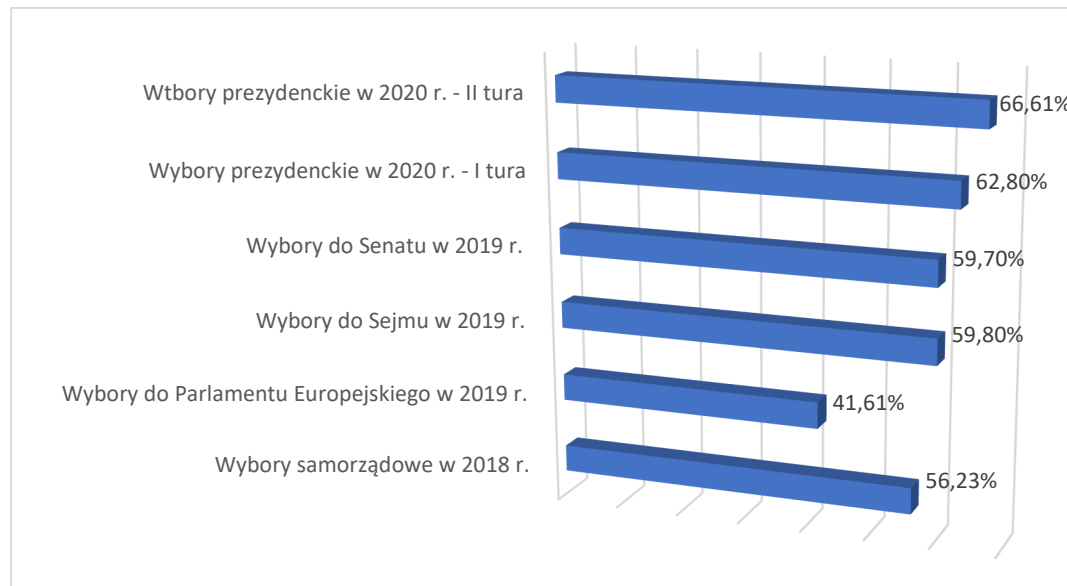
Wykres 10 Środki finansowe przekazane dla organizacji pozarządowych w latach 2018-2022

Źródło: Urząd Miejski w Poddębicach

Aktywność społeczna mieszkańców gminy to również ich aktywność obywatelska, która mierzona jest za pomocą frekwencji wyborczej. Z dostępnych danych wynika, że mieszkańcy gminy Poddębice aktywnie uczestniczą w wyborach, co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 11 Frekwencja wyborcza w latach 2018-2020

Źródło: Urząd Miejski w Poddębicach

System edukacji

Na terenie gminy Poddębice system edukacji, wychowania i opieki nad dziećmi jest dobrze rozwinięty. Na terenie gminy funkcjonują: przedszkole, szkoły podstawowe oraz szkoły średnie. Gmina Poddębice jest organem prowadzącym dla:

- Publicznego Przedszkola im. Króla Maciusia (działającego w dwóch budynkach: przy ul. Przejazd i przy ul. Miłej w Poddębicach);
- Szkoły Podstawowej nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach;
- Szkoły Podstawowej w Bałdrzychowie z oddziałem przedszkolnym;
- Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Niemysłowie z oddziałem przedszkolnym.

Łącznie do szkół, przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie gminy w roku szkolnym 2021/2022 uczęszczało 1 489 dzieci (w tym do przedszkoli 369 dzieci, a do szkół podstawowych 1 120 dzieci). W roku szkolnym 2021/2022 do szkół i przedszkoli prowadzonych przez gminę Poddębice uczęszczało 39 dzieci ze statusem uchodźcy z Ukrainy. Najwięcej dzieci z Ukrainy uczęszczało do SP w Bałdrzychowie (35 dzieci).

W szkołach i przedszkolu w roku szkolnym 2021/2022 zatrudnione były 184 osoby, w tym: 137 nauczycieli – 120,93 etatów oraz 47 pracowników administracji i obsługi – 46,81 etatów.

Tabela 7 Liczba uczniów w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Poddębice w roku szkolnym 2021/2022

Placówka	Liczba uczniów/dzieci	Liczba uczniów z SPE	Liczba nauczycieli
Szkoły Podstawowej nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach	891	14	71
Szkoły Podstawowej w Bałdrzychowie z oddziałem przedszkolnym	126	17	36
Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Niemysłowie z oddziałem przedszkolnym	102	1	20

Źródło: Urząd Miejski w Poddębicach

Gmina zapewnia dowóz dzieci do szkół i przedszkoli. W placówkach realizowane są zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami, dydaktyczno-wyrównawcze, kompensacyjne, logopedyczne i inne. Wszystkie placówki oświatowe w ramach możliwości finansowych modernizują bazę dydaktyczną, doposażają w odpowiedni sprzęt oraz dokonują bieżących remontów. W zakresie wychowania i opieki w szkołach publicznych prowadzone są biblioteki, świetlice szkolne, świadczona jest opieka medyczna/stomatologiczna oraz organizowane żywienie w stołówkach szkolnych. Baza dydaktyczna, sportowa i rekreacyjna jest dobrze rozwinięta. Szkoły posiadają własne boiska wielofunkcyjne, a przy Szkole Podstawowej nr 1 w Poddębicach znajduje się hala sportowa. Placówki posiadają dostęp do szerokopasmowego internetu, wyposażone są w laptopy, monitory interaktywne oraz tablice multimedialne.

Placówki edukacyjne z terenu gminy biorą czynny udział w realizacji różnych przedsięwzięć edukacyjno-wychowawczych, kształtując tym samym i rozwijając zainteresowania uczniów. W roku szkolnym 2021/2022 realizowały one projekt „Laboratoria przyszłości”, „Narodowy Projekt Rozwoju Czytelnictwa”, „Aktywna Tablica” itp.

Na terenie gminy funkcjonuje także przedszkole i szkoła podstawowa prowadzone przez osoby prawne lub fizyczne inne niż gmina Poddębice. Należą do nich:

- Przedszkole Inna Bajka;
- Niepubliczne Tęczowe Przedszkole;
- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Porczynach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Porczynach.

Działalność kulturalna

Działalność kulturalna na terenie gminy Poddębice jest realizowana głównie przez Poddębicki Dom Kultury i Sportu oraz Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną im. Ziemowita Skibińskiego w Poddębicach. Działalność kulturowa promowana jest także przez liczne organizacje pozarządowe działające w obszarze kultury i edukacji.

Poddębicki Dom Kultury i Sportu realizuje działania w zakresie edukacji kulturalnej, wychowania przez sztukę, promocji gminy oraz upowszechniania działań kulturalnych. Tworzy warunki do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, gromadzi oraz udostępnia dobra kultury. Aktywnie dąży do zaspokojenia podstawowych potrzeb w dostępie do rozrywki, aktywnego spędzania czasu wolnego, rozwijania własnych zainteresowań. Aktywizuje mieszkańców różnych grup wiekowych poprzez udział w organizowanych akcjach czy w ramach stałej oferty rekreacyjnej. Poddębicki Dom Kultury i Sportu prowadzi zajęcia w ramach nauki gry na instrumentach, zajęć tanecznych, nauki śpiewu, zajęć teatralnych oraz zajęcia grupy mażorettek. Organizuje zajęcia edukacyjne, animacyjne, taneczno-ruchowe.

Z kolei działalność Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Poddębicach skupia się głównie na promowaniu i upowszechnianiu czytelnictwa na terenie gminy. Biblioteka cyklicznie prowadzi zajęcia dla grup przedszkolnych i szkolnych, tzw. lekcje biblioteczne. Aktywnie włącza się w akcje czytelnicze ogólnopolskie, organizuje konkursy literackie, plastyczne i czytelnicze. Jest inicjatorem wydarzeń edukacyjnych, poprzez przygotowywanie wystaw i organizację spotkań czytelniczych. Każdego roku organizuje kiermasz książki, prowadzi kurs komputerowy dla seniorów. W swoich usługach świadczy „Książkę na telefon” oraz udostępnia zbiory poprzez katalog on-line.

Realizacja projektów z wykorzystaniem środków zewnętrznych

Od wielu lat gmina Poddębice pozyskuje środki zewnętrzne na rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Zdecydowana większość realizowanych projektów dotyczy aspektów społecznych, poprawy warunków życia, modernizacji dróg czy rozbudowy infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Aktywność samorządu przyczynia się do pozyskiwania środków unijnych i krajowych, bez których rozwój gminy byłby bardzo ograniczony.

W poniższym zestawieniu ujęto najważniejsze realizacje współfinansowane ze środków zewnętrznych.

Tabela 8 Realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych w gminie Poddębice

RPO WŁ 2014-2020					
Lp.	Nazwa	Działanie	Całkowita wartość	Kwota dofinansowania	Stan realizacji
1	Budowa teleinformatycznego systemu e-usług publicznych w Gminie Poddębice	VII. Infrastruktura dla usług społecznych Poddziałanie VII.1.2 Technologie informacyjno-komunikacyjne, okres realizacji: 2016-2018	2 328 497,27	1 529 884,20	Projekt zrealizowany i rozliczony
2	Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barier w Poddębicach – rewitalizacja kompleksu geotermalnego	VI. Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu, Poddziałanie: VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, okres realizacji: 2016-2020	93 835 792,48	41 361 041,31	Projekt zrealizowany i rozliczony
3	Udostępnienie komunikacyjne terenów inwestycyjnych gminy Poddębice	III.2 Drogi Poddziałanie III.2.2 Drogi lokalne, okres realizacji: 2021	3 924 080,02	3 244 282,04	Projekt zrealizowany i rozliczony
4	Udostępnienie terenów inwestycyjnych Gminy Poddębice – przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 111020E	III.2 Drogi Poddziałanie III.2.2 Drogi lokalne, okres realizacji: 2021	2 692 496,76	2 288 622,24	Projekt zrealizowany i rozliczony
5	Termomodernizacja budynków na obszarze Gminy Poddębice	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków, Poddziałanie IV.2.2 Termomodernizacja	2 030 628,47	1 333 942,06	Projekt zrealizowany i rozliczony
6	Poprawa jakości kształcenia w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków, Poddziałanie IV.2.2 Termomodernizacja	3 752 928,54	2 912 415,64	Projekt w trakcie realizacji
POLIŚ 2014-2020					
6	„Budowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej w gminie Poddębice – etap II”	Działanie 2.3: „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach”	14 252 581,19	7 397 916,01	Projekt zrealizowany i rozliczony
PO WER 2014-2020					

7	„Poprawa jakości życia osób niesamodzielnych, w tym szczególnie osób starszych, poprzez utworzenie DDOM przy NZOZ MOŻ-MED w Poddębicach” Wnioskodawca Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MOŻ-MED.” S.J. Możdżan, Partner – Gmina Poddębice	Działanie 2.5 Działania pro jakościowe i rozwiązania organizacyjne w systemie ochrony zdrowia ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych	999 900,00	969 903,00	Projekt zrealizowany i rozliczony
---	---	--	------------	------------	-----------------------------------

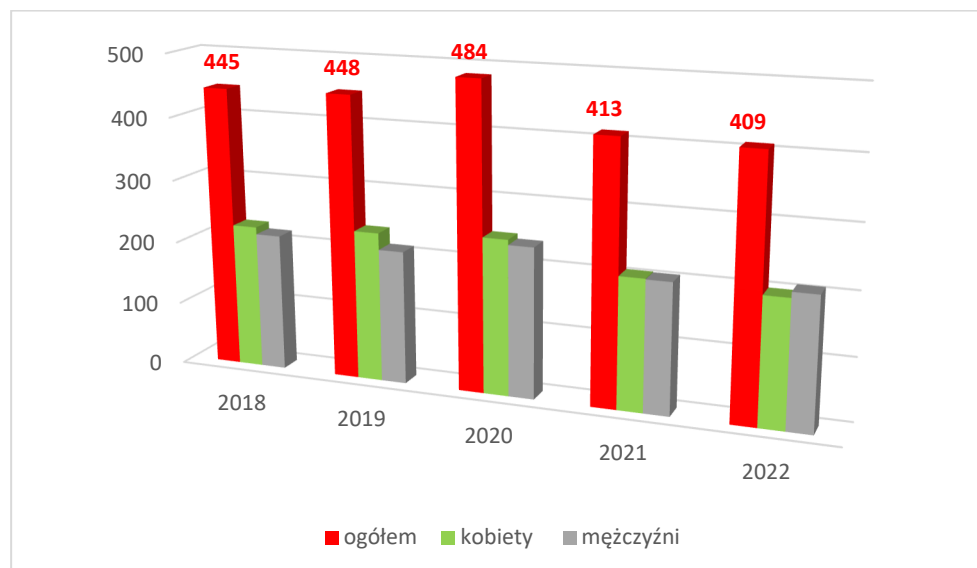
Źródło: Urząd Miejski w Poddębicach

II.2 Uwarunkowania gospodarcze

Rynek pracy

Zgodnie ze stanem na koniec grudnia 2022 r. w gminie Poddębice było 409 osób bezrobotnych. Wśród nich 200 osób stanowiły kobiety. Stopa bezrobocia przyjęła wartość 7,3%. Liczba osób bezrobotnych wzrosła nieznacznie w 2020 r. w okresie panującej pandemii. Od tego czasu liczba bezrobotnych systematycznie spada, gdyż w porównaniu z rokiem 2020 na terenie gminy znajduje się obecnie o 75 bezrobotnych mniej.

Wykres 12 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Poddębice w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W grupie osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy znajduje się porównywalna liczba kobiet jak i mężczyzn. Nie zauważa się znaczącego problemu wśród grupy kobiet, która na terenie gminy zmagalaby się z problemem bezrobocia.

Ważne jest jednak monitorowanie udziału osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób niepracujących w wieku produkcyjnym. W gminie Poddębice najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby po 50 roku życia. W 2022 r. odnotowano 233 osoby długotrwale bezrobotne oraz 122 osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 roku życia. Osoby te często posiadają nieodpowiednie lub zdezaktualizowane kwalifikacje zawodowe, mają trudności ze znalezieniem pracy, co prowadzi do zniechęcenia i strachu. Po dłuższej przerwie w zatrudnieniu osoby takie borykają się często z problemami bezradności zawodowej, co prowadzi do ich wykluczenia społecznego. Osoby długotrwale bezrobotne często również zasilają tzw. „szarą strefę” albo przejmują status bezrobotnego, w wyniku czego działania aktywizacyjne skierowane do osób długotrwale bezrobotnych są nieefektywne i bezskuteczne. Praca z tą grupą osób należy do najtrudniejszych, gdyż często dobrowolnie nie chcą oni pracować. Odpowiednie wsparcie i doradztwo w zakresie ukazywania korzyści płynących z zatrudnienia powinno wypływać z różnych instytucji i organizacji, nie tylko tych oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

Tabela 9 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Poddębice w latach 2018-2022

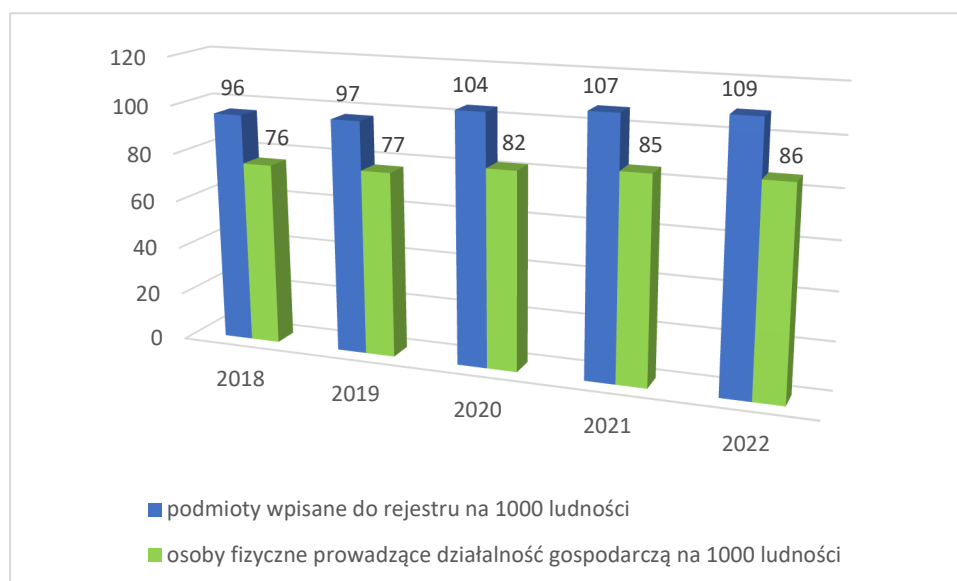
Wyższególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Do 25 roku życia	55	59	62	44	57
Do 30 roku życia	112	112	130	107	105
Powyżej 50 roku życia	141	141	147	117	122
Długotrwale bezrobotni	243	252	269	249	233

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Przedsiębiorczość

O rozwoju gospodarczym świadczy przede wszystkim rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy. Według danych z GUS w gminie Poddębice w 2022 r. w rejestrze REGON na 1000 ludności zarejestrowanych było 109 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 86 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba podmiotów ogółem na 1000 ludności w analizowanym okresie lat 2018-2022 zwiększyła się nieznacznie o 13 podmiotów, w tym 10 podmiotów nowo powstałych prowadzone były przez osoby fizyczne.

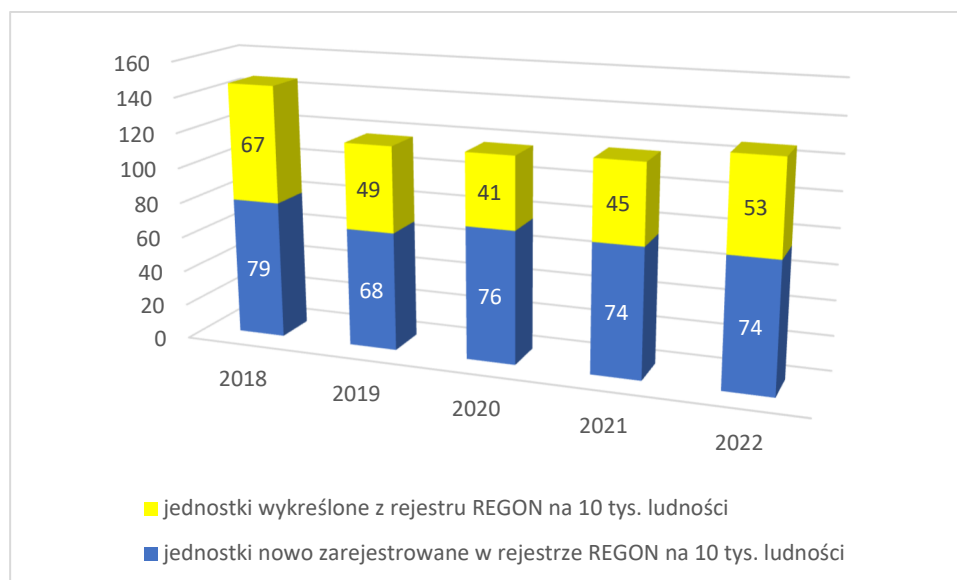
Wykres 13 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Korzystne warunki gospodarcze, jakie stwarza gmina Poddębice, potwierdzają także dane dotyczące liczby nowo rejestrowanych i wykreślanych podmiotów gospodarczych. W analizowanych latach 2018-2022 liczba nowych podmiotów, które rozpoczynały swoją działalność była stosunkowo wyższa niż wykreślanych z rejestru REGON na 10 tys. ludności. W 2022 r. zarejestrowano 74 nowych podmiotów na 10 tys. ludności, a wykreślono 53.

Wykres 14 Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty na 10 tys. ludności w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W 2022 r. na terenie gminy Poddębice dominowała działalność gospodarcza typu: sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach, sprzedaż detaliczna prowadzona przez

domy sprzedaży wysyłkowej lub internet, usługi transportowe oraz budowlane. Najmniejszą ilość stanowiła działalność produkcyjna (wytwórcza). Liczba wniosków do CEIDG według głównego miejsca wykonywania działalności oscylowała w granicach 1 141 wpisów w roku 2022.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Poddębice najwięcej jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników.

Planowanie przestrzenne

Na terenie gminy Poddębice obowiązującym dokumentem strategicznym w zakresie planowania przestrzennego jest dokument *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Poddębice* przyjętym uchwałą Nr XVIII/114/15 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 30 listopada 2015 r. 8,3% (1 863,90 ha) powierzchni gminy jest objęte aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, z tego 589 ha - cała powierzchnia miasta Poddębice oraz 1 274,90 ha na terenach wiejskich gminy Poddębice łącznie z planami zalesień.

W 2022 r. Rada Miejska w Poddębicach uchwaliła dwa plany miejscowe obejmujące 6,12 ha: dla miejscowości Chropy oraz Kolonii Góra Bałdrzychowska i Zagórzyce. Dodatkowo w 2022 r. trwały prace planistyczne polegające na:

1. Sporządzeniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Chropy zgodnie z uchwałą Nr XLVII/361/21 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego dla obszaru w obrębie geodezyjnym Chropy;
2. Sporządzeniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębach geodezyjnych Kolonia Góra Bałdrzychowska i Zagórzyce zgodnie z uchwałą Nr XLVII/362/21 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębach geodezyjnych Kolonia Góra Bałdrzychowska i Zagórzyce;

3. Sporządzeniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie 1, 2 i 9 miasta Poddębice zgodnie z uchwałą Nr XLVII/363/21 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie 1, 2 i 9 miasta Poddębice;
4. Sporządzeniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie 3 miasta Poddębice zgodnie z uchwałą Nr XLVII/364/21 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie 3 miasta Poddębice;
5. Sporządzeniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie 7 miasta Poddębice zgodnie z uchwałą Nr XLVII/365/21 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie 7 miasta Poddębice.

Na terenie nie objętym planami miejscowymi realizacja zamierzeń inwestycyjnych odbywa się poprzez decyzje o ustaleniu warunków zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W 2022 r. wpłynęły 122 wnioski o decyzje o ustaleniu warunków zabudowy i 12 wniosków o decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2022 r. wydano ogółem: 102 decyzje o ustaleniu warunków zabudowy oraz 11 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego obejmujące łącznie 22 ha. Generalnie na terenie gminy Poddębice dominowały decyzje o ustaleniu warunków zabudowy dla budownictwa mieszkaniowego – 74 sztuki, budynków gospodarczych – 9 sztuk, budynków letniskowych - 7 sztuk, budynków usługowych – 3 sztuki, inne – 9 sztuk.

II.3 Uwarunkowania środowiskowe

Bogactwo przyrodnicze i kulturowe

Gmina Poddębice położona jest w obszarze 2 mezoregionów: Kotliny Kolskiej (północny kraniec gminy) oraz Wysoczyzny Łaskiej (obejmującej część środkową i południową gminy) wchodzących w skład makroregionu Nizina Południowowielkopolska. Tereny te tworzą rozległe równiny morenowe będące dolinami Warty i Neru.

Na system obszarów i obiektów prawnie chronionych na terenie gminy Poddębice składają się:

1) obszar chronionego krajobrazu

- Nadwarciański: 1 361.0 ha
- Puczniewski: 491.0 ha
- Uniejowski: 0.61 ha

2) rezerwat

- Napoleonów: 39.0 ha
- Mianów - otulina: 0.02 ha

3) zespół przyrodniczo-krajobrazowy

- Poddębicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy: 5.8 ha
- brak nazwy (gm. Poddębice): 4.7 ha

4) obszar specjalnej ochrony (OSO)

- Dolina Środkowej Warty: 513.0 ha

Obszarem chronionym w ramach programu Natura 2000 jest Dolina Środkowej Warty, a szczególną ochroną zostały objęte ptaki (według tzw. „Dyrektywy Ptasiej”). Łączna powierzchnia Doliny Środkowej Warty wynosi 57 104,4 ha i znajduje się na terenie kilku gminy, w tym na terenie gminy Poddębice.

Lesistość gminy Poddębice w 2021 r. wynosiła 22,7%. Powierzchnia gruntów leśnych wynosi ogółem 5 229,90 ha, z grunty leśne publiczne stanowią 3 947,13 ha, grunty leśne publiczne Skarbu Państwa 3 940,70 ha, a grunty leśne prywatne 1 282,77 ha. Lasy na terenie gminy zajmują powierzchnię 5 104,29 ha, z tego lasów publicznych jest 3 821,52 ha, a należących do Skarbu Państwa 3 815,09 ha. Na terenie Nadleśnictwa Poddębice znajdują się obszary chronionego krajobrazu, do których zalicza się:

- Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu (powierzchnia 1 550 ha w Nadleśnictwie Poddębice);
- Puczniewski Obszar Chronionego Krajobrazu (powierzchnia ok 1 500 ha w Nadleśnictwie Poddębice);
- Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej (powierzchnia 2,69 ha w Nadleśnictwie Poddębice).

Na terenie gminy wyznaczonych jest kilka szlaków turystycznych: rowerowe, pieszy i konny. Sieć szlaków turystycznych łączy najatrakcyjniejsze krajoznawczo miejsca, z uwzględnieniem bazy gastronomicznej i noclegowej. Szlaki turystyczne na terenie gminy to:

1. Szlak pieszy im. Marii Konopnickiej Poddębice-Bronów;
2. Szlak rowerowy „Do Gorących Źródeł” (31 km);
3. Szlak rowerowy „Po Ziemi Poddębickiej” (37,6 km);
4. Szlak konny im. Mjr Henryka Dobrzyńskiego „Hubala”².

Na obszarze gminy Poddębice znajduje się również wiele obiektów o wartości historycznej w tym wpisanych do rejestru zabytków oraz zamieszczonych w ewidencji konserwatorskiej, między innymi:

- Renesansowy Pałac z XVII wieku w Poddębicach, obecnie siedziba Domu Kultury;
- Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny w Poddębicach z początku XVII wieku wraz z dzwonnica;
- Kościół ewangelicki z XIX wieku w Poddębicach;
- Kościół p.w. św. Idziego w Bałdrzychowie z XIX wieku;
- Kościół parafialny wraz z drewnianą dzwonnica w Kałowie z XVIII wieku;
- Cmentarz rzymsko-katolicki w Poddębicach z mogiłą 26 powstańców z 1863 roku;
- Cmentarz augsbursko-ewangelicki w Poddębicach;
- Cmentarz Żydowski w Poddębicach, zniszczony przez Niemców w czasie okupacji;
- Drewniany dwór w Tumusinie z XIX wieku;
- Kaplica z XVIII wieku w Niemysłowie,

Wśród zabytków Miasta i Gminy Poddębice szczególne znaczenie mają zabytki sakralne – kościoły, cmentarze i kaplice. Z pozostałych obiektów dziedzictwa kulturowego wyróżniają się: renesansowy pałac z XVII wieku w Poddębicach wzniesiony w 1617 r. i otoczony parkiem, a także drewniany dwór w Tumusinie z XIX wieku.

² <https://poddebice.pl/szlaki-turystyczne/>

Zdjęcie 1 Renesansowy pałac z XVII w. w Poddębicach (siedziba Poddębskiego Domu Kultury i Sportu)

Źródło: <https://pdkis.poddebice.pl/palac/> (dostęp: 4.07.2023 r.)

Infrastruktura techniczna

Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W 2022 r. łącznie w zasobie gminy Poddębice znajdowało się 128 lokali mieszkalnych zlokalizowanych w 38 budynkach. Gmina jest właścicielem 22 budynków mieszkalnych, w których znajdują się 44 lokale mieszkalne i socjalne o łącznej powierzchni 2 457,91 m². Dodatkowo gmina posiada 16 budynków z lokalami mieszkalnymi i socjalnymi w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, gdzie znajdują się 84 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 3 539,58 m².

Poza tym gmina Poddębice jest właścicielem 13 lokali użytkowych o powierzchni 655,58 m², a także 6 budynków użyteczności publicznej o powierzchni 6 343,80 m².

Drogi

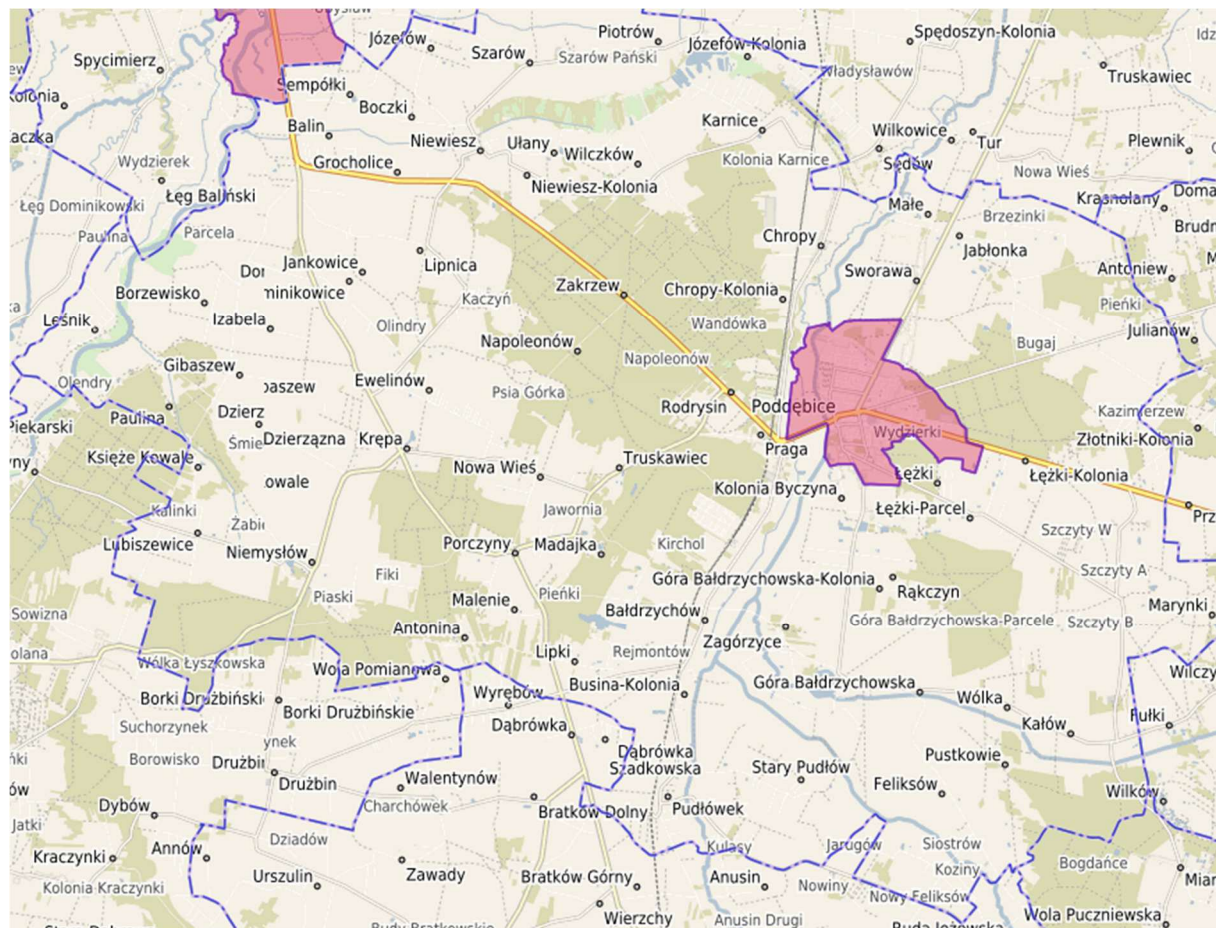
Sieć komunikacyjną na terenie gminy Poddębice stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Około 12 km na północ od Poddębic przebiega autostrada A2 łącząca Warszawę z Poznaniem. Przez gminę Poddębice przebiega droga krajowa nr 72 (trasa Poznań – Rawa Mazowiecka) o łącznej długości 18,76 km. W samym mieście Poddębice długość drogi krajowej wynosi 2,56 km. Do dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy zaliczają się:

- Droga 473 Koło – Łask o długości 11,478 km;
- Droga 478 Krępa – Dąbrówka o długości 6,808 km;

- Droga 703 Porczyny – Łowicz o długości 10,200 km.

Długość dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Poddębice wynosi łącznie prawie 28,5 km. Długość dróg powiatowych znajdujących się na terenie gminy wynosi blisko 79 km. W przeważającej mierze są to drogi asfaltowe.

Mapa 2 Infrastruktura komunikacyjna na terenie gminy Poddębice

Źródło: <https://polska.e-mapa.net/> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Długość dróg w mieście Poddębice wynosi 21,101 km. Są to głównie drogi asfaltowe, brukowe, niekiedy gruntowe. Z kolei łączna długość dróg gminnych wynosi ponad 77 km. Przeważają na nich drogi asfaltowe oraz gruntowe.

Tabela 10 Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Poddebice

Lp.	Nr drogi	Nazwa ciągu drogowego	Długość drogi	Rodzaj nawierzchni
1.	111001E	Kolonia Niewiesz – gr. gm. Wartkowice	2,533	Asfalt
2.	111002E	Kolonia Józefów – Szarów Księży	1,795	Asfalt

3.	111003E	Kolonia Balin – Dzierżazna – Księżę Kowale – Lubiszewice gr. gm. Pęczniew (Księżą Wólka)	8,114	Asfalt na odcinku Kolonia Balin _ Dzierżazna, gruntowa na odcinku Dzierżazna – gr. gm.
4.	111004E	Ksawercin - Truskawiec	5,580	Gruntowa
5.	111005E	Krępa – Nowa Wieś	3,563	Asfalt
6.	111006E	Porczyny – Antonina gr. gm. Pęczniew (Wola Pomianowa)	2,330	Gruntowa
7.	111007E	Feliksów – od drogi gm. 111018E do gr. gm. Zadzim (Wiorzyska) i do drogi pow. nr 3723E	2,07	Asfalt
8.	111008E	Mrowiczna – Tarnowa gr. gm. Dalików (Złotniki)	3,073	Asfalt
9.	111009E	Panaszew – gr. gm. Dalików (Krzemieniew)	1,088	Asfalt
10.	111010E	Nowy Pudłów – Stary Pudłów	2,819	Asfalt
11.	111011E	Pudłówek – gr. gm. Zadzim (Piotrów)	0,659	Asfalt
12.	111012E	Góra Bałdrzychowska – Feliksów – gr. gm. Zadzim (Ruda Jerzewska)	4,058	Asfalt na odcinku 3,158 od Góry Bałdrzychowskiej, pozostały odcinek gruntowy
14.	111013E	Leokadiew – Tumusin gr. gm. Dalików (Złotniki)	2,514	Asfalt
14.	111014E	Nowa Wieś - Podgórcze	2,268	Asfalt
15.	111015E	Małe Brzezinki – Tarnowa – Józefka – Adamów – Góra Bałdrzychowska	10,714	asfalt od dr. wojewódzkiej nr 703 do drogi powiatowej nr 3705E, pozostały odcinek gruntowy
16.	111016E	Poddębice – Sworawa - Małe	2,489	asfalt
17.	111017E	Józefów Kolonia – gr. gm. Wartkowice (Sędów)	2,268	Gruntowa
18.	111018E	Feliksów – od dr. gm. 111012E do drogi pow. nr 3723E (Pudłówek Jeżew	1,536	Asfalt
19.	111019E	Golice – gr. gm. Wartkowice (Nowa Wieś)	1,091	Asfalt
20.	111020E	Poddębice – Byczyna – dr. powiatowa nr 3708E Poddębice - Ciężków	3,051	Asfalt
21.	111021E	Dominikowice – Balin - Lipnica	2,569	Asfalt
22.	111022E	Tumusin od dr. kraj. Nr 72 do dr. gm. 111013E	1,52	Asfalt
23.	111023E	Lipki – Borki Lipkowskie	2,5	Asfalt
24.	111024E	Lipki (od dg. gm. nr 111023E)- Rejmontów	1,65	Grunt

25.	111405E	Chropy od dr. pow. nr 2531E przez wieś Kolonia Chropy	0,520	Asfalt
26.	111406E	Chropy od dr. pow. nr 2531E w kierunku wsi Karnice	1,3	Od dr. 2531E asfalt 1,12 km pozostały odcinek gruntowy
27.	111407E	Krępa od dr. gm. nr 111005E do wsi Ewelinów	0,9	Od dr. 111005E asfalt 0,3 km pozostały odcinek gruntowy
28.	111408E	Niemysłów od dr. pow. nr 3711E do dr. gm. 111003E	2,8	Od dr. 3711E asfalt 1,46 km pozostały odcinek gruntowy
RAZEM:			77,372	

Źródło: Urząd Miejski w Poddębicach

Stan dróg gminnych jest stale ulepszany, modernizowany i dostosowywany do potrzeb mieszkańców gminy. W miarę możliwości finansowych każdego roku realizowane są zadania inwestycyjne w obszarze komunikacji, przez co zwiększa się jakość życia mieszkańców gminy, jak i podnosi się poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W 2022 r. prowadzone były inwestycje budowlano-montażowe na drogach gminnych, do których zalicza się następujące działania projektowe:

- Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Krępa o wartości 599 300,02 zł;
- Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Niemysłów o wartości 1 766 291,60 zł;
- Rozbudowa ulic: Gajowej, Jałowcowej i Wiejskiej w Poddębicach o wartości 8 848 766,58 zł;
- Przebudowa ulicy Szkolnej w Poddębicach w ramach zadania "Przebudowa i rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Poddębicach o wartości 1 752 508,09 zł;
- Przebudowa ulicy Deczyńskiego w Poddębicach w ramach zadania "Przebudowa i rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Poddębicach" o wartości 940 338,57 zł;
- Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sworawa o wartości 234 557,33 zł;
- Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Nowy Pudłów i Pudłówek oraz remont drogi gminnej nr 111010 E Nowy Pudłów – Stary Pudłów o wartości 2 548 514,49 zł.

W dniu 20 września 2022 r. podpisano umowy na realizację zadań inwestycyjnych pn. Wykonanie robót budowlano-montażowych na zadaniu inwestycyjnym „Przebudowa i remont dróg na terenie Gminy Poddębice”. Zakres prac obejmuje kilka etapów:

- Część I: „Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Józefów” (wartość inwestycji: 534 450,17 zł);
- Część II „Remont drogi gminnej w miejscowości Borki Lipkowskie” (wartość inwestycji: 948 700,24 zł);
- Część III: „Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Ewelinów” (wartość inwestycji: 2 860 848,00 zł);
- Część IV: „Przebudowa ulicy Południowej i Przejazd w Poddębicach w ramach zadania "Przebudowa i rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Poddębicach" (wartość inwestycji: 5 197 994,76 zł);

Powyższa inwestycja realizowana jest przy udziale środków zewnętrznych z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 5 625 337,28 zł (co stanowi 58,95 % dofinansowania dla całości zadania).

Jednocześnie gmina Poddębice przeprowadziła postępowanie przetargowe na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania inwestycyjnego pn.:

1. „Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie Gminy Poddębice”, w skład których wchodzi następujące opracowania:

- 1) Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Szczyty;
- 2) Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Mrowiczna;
- 3) Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Pustkowie.

2. „Przebudowa i rozbudowa ulicy Polnej w Poddębicach”.

Gmina Poddębice zgodnie z przepisami prawa zajmuje się utrzymaniem czystości i porządku w obszarze przystanków komunikacyjnych położonych na terenie całej gminy. Na terenie gminy znajduje się 138 przystanków autobusowych. Transport zbiorowy zapewniają następujący przewoźnicy:

- 1) Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łęczycy, ul. Belwederska 7;
- 2) Wicher Travel Tomasz Kurzawa, Poddębice, ul. Dojazd 1/8;
- 3) Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Sieradzu, ul. Wojska Polskiego 63;
- 4) Firma Handlowo-Usługowa Magdalena Geraga, Ozorków, ul. Kolejowa 19.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Na terenie miasta i gminy Poddębice woda dostarczana jest do odbiorców z sześciu Stacji Uzdatniania Wody zlokalizowanych w miejscowościach: Poddębice, Łęzki, Góra Bałdrzychowska, Bałdrzychów, Porczyny, Niewiesz. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 274,6 km, w tym obecnych jest 4 603 szt. przyłączy wodociągowych (w 2022 r. powstało 160 szt. nowych przyłączy).

Ścieki sanitarne odprowadzane są do Oczyszczalni Ścieków w Poddębicach za pomocą sieci kanalizacyjnej o długości 62,5 km i 1 717 szt. przyłączy kanalizacyjnych (w tym wybudowanych w 2022 r. - 45 szt.). Na terenie gminy znajduje się 7 szt. przepompowni ścieków i 2 tłocznie ścieków.

Eksploatacją, utrzymaniem sieci wodno-kanalizacyjnej oraz poborem opłat z tytułu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta i Gminy Poddębice zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Spółka z o. o. Taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków ustalane są na podstawie sporządzanych wniosków taryfowych weryfikowanych i zatwierdzanych przez organ regulacyjny Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

W 2022 r. miały miejsce budowy i modernizacje sieci wodno-kanalizacyjnej. Wszystkie inwestycje realizowało Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach i gmina Poddębice. Do najważniejszych zadań należały:

- Przebudowa stacji uzdatniania wody w Górze Bałdrzychowskiej o wartości 1 970 369 zł (w tym środki własne – 86 9441 zł, dotacja PROW 1 100 928 zł);
- Budowa hali namiotowej na ujęciu w Poddębicach o wartości 187 130,80 zł (środki własne);
- Budowa sieci wodociągowej „Sworawa” o wartości 45 213,87 zł (środki własne – długość - 220 m.b.);
- Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej na ul. Pogodnej i Wesolej w Poddębicach o wartości 34 861,10 zł (środki własne – długość wodociągu - 85 m.b., długość kanalizacji 126 m.b.);

- Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej na ul. Targowej w Poddębicach o wartości 273 060,08 zł (środki własne – długość wodociągu - 1110 m.b., długość kanalizacji 138 m.b.);
- Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej na ul. Parzęczewskiej w Poddębicach o wartości 48 823,96 zł (środki własne – długość wodociągu - 268 m.b., długość kanalizacji 206 m.b.);
- Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Młynarskiej i 1 Maja o wartości 79 677,96 zł (środki własne, długość sieci 87,1 m.b.);
- Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Deczyńskiego o wartości 267 285,15 zł (w tym 250182,00 zł subwencja Ministerstwa Finansów i środki własne w wysokości 17 103,15 zł, długość - 161,2 m.b.);
- Przebudowa sieci wodociągowej na ul. Deczyńskiego o wartości 146 221,82 zł (środki własne, długość - 166,5 m.b.);
- Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Szkolnej o wartości 405 056,23 zł (w tym 38 3880,68 zł subwencja Ministerstwa Finansów i środki własne 21 175,55 zł, długość - 367,8 m.b.);
- Przebudowa sieci wodociągowej na ul. Szkolnej o wartości 256 644,06 zł (środki własne, długość – 348,1 m.b.).

Jakość powietrza

W województwie łódzkim pomiary jakości powietrza dokonywane są w podziale na dwie strefy oceny: Aglomeracja Łódzka (miasta: Łódź, Zgierz, Pabianice, Aleksandrów Łódzki i Konstantynów Łódzki) i strefa łódzka (pozostały obszar województwa), do której należy gmina Poddębice.

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie łódzkim – raport wojewódzki za rok 2021* (GIOŚ RWMŚ w Łodzi, 2022 r.) na terenie gminy Poddębice wyznaczono obszar przekroczeń docelowego stężenia rocznego O₃ w powietrzu ze względu na kryterium ochrony roślin i ochrony zdrowia, a także przekroczenia BaP (PM₁₀) ze względu na ochronę zdrowia.

W rocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej na podstawie dostępnych informacji dla 2021 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, klasę C uzyskały wszystkie strefy ze względu na zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem, pyłami

PM10 oraz PM2,5. Ocenę przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w roku 2021 na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako metody uzupełniające wykorzystano dla wybranych zanieczyszczeń dostępne wyniki modelowania, a także metody szacowania uwzględniające modelowanie, pomiary oraz informację o lokalizacji źródeł i wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Tabela 11 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM2,5)

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	A ₁	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
Aglomeracja Łódzka	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C1 ²
Strefa Łódzka	A	A	A	A	A ²	C	A	A	A	A	C	C1 ²
1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2 2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza: strefa Łódzka uzyskała klasę C, strefa Aglomeracja Łódzka klasę A												

Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021, s. 104.

W rocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej na podstawie dostępnych informacji dla 2021 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, w przypadku wszystkich zanieczyszczeń strefa Łódzka uzyskała klasę A. Podobnie na brak przekroczeń wskazywały również dostępne dla 2021 r. wyniki modelowania matematycznego transportu i przemian substancji w powietrzu.

Tabela 12 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

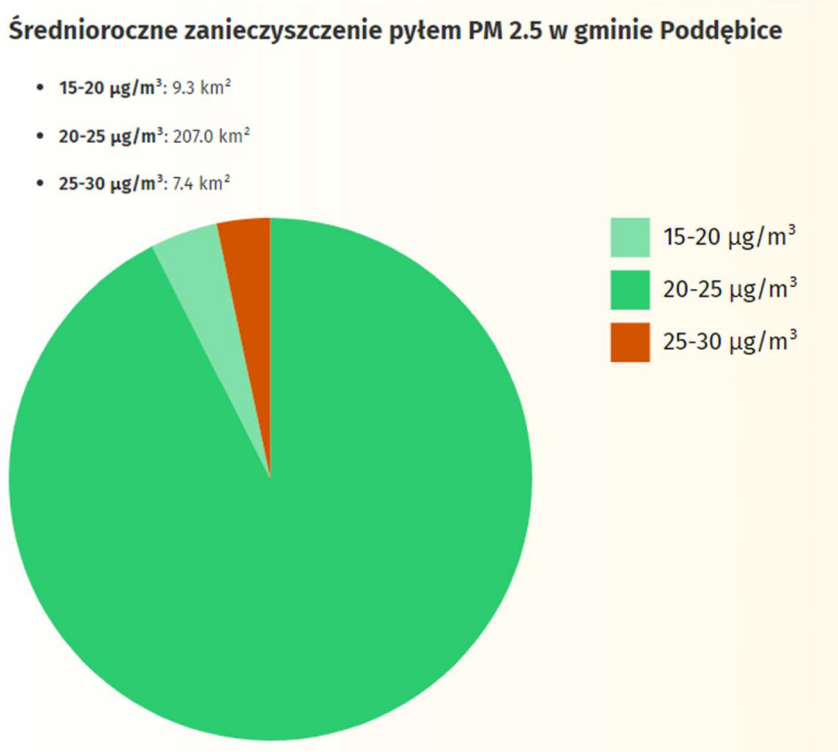
Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa Łódzka	PL1002	A	A	A ¹
1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa Łódzka uzyskała klasę D2.				

Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki za rok 2021, s. 93.

Stan jakości powietrza w gminie Poddębice można określić jako dobry, co potwierdza analiza jakości powietrza dokonana w ostatnim okresie poprzez informacje dostępne na licznych stronach dostarczających danych dotyczących jakości powietrza w Polsce. Obecnie głównym zagrożeniem jakości powietrza jest smog, powstający na skutek szkodliwej działalności człowieka (brak ekologicznych źródeł ciepła, spalanie odpadów w piecach węglowych itp.),

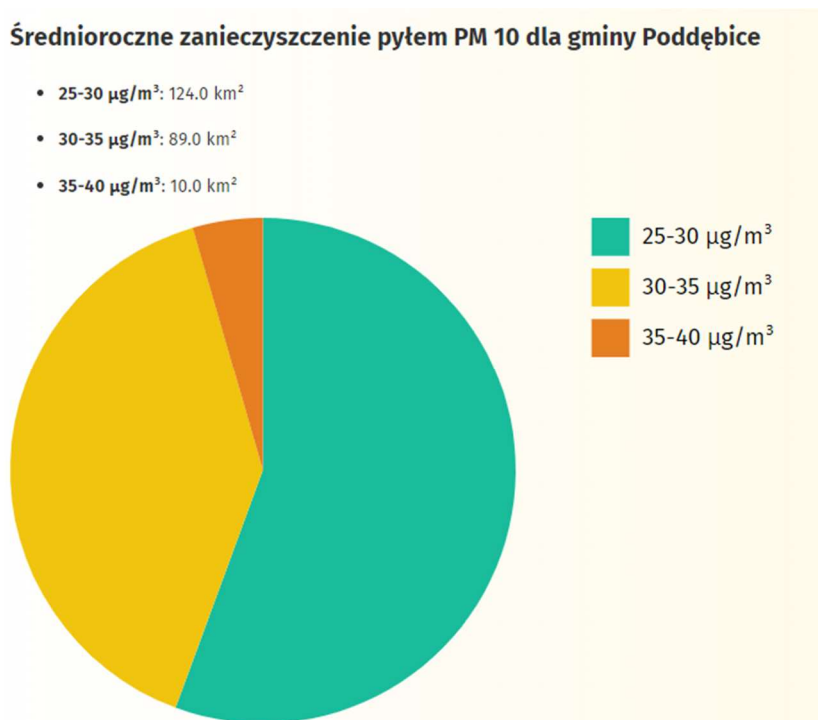
a także emisja szkodliwych substancji powstająca na skutek rozbudowanej infrastruktury drogowej i wzrostu transportu przez teren gminy.

Wykres 15 Średnioroczne zanieczyszczenie pyłem PM 2,5 w gminie Poddębice

Źródło: <https://ongeo.pl/geoportal/poddebice/zanieczyszczenie-powietrza> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Wykres 16 Średnioroczne zanieczyszczenie pyłem PM 10 w gminie Poddębice

Źródło: <https://ongeo.pl/geoportal/poddebice/zanieczyszczenie-powietrza> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Działania w obszarze jakości powietrza powinny skupiać się przede wszystkim na inwestowaniu w odnawialne źródła energii oraz na większej edukacji ekologicznej mieszkańców gminy. Są to działania priorytetowe w zakresie odpowiedniej i zrównoważonej polityki rozwojowej uwzględniającej uwarunkowania środowiskowe.

Odnawialne źródła energii

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).

Na terenie gminy Poddębice wykorzystywane są źródła energii słonecznej, geotermalnej, wodnej.

Schemat 1 Odnawialne źródła energii

Energia słoneczna	Energia wiatrowa	Energia morska	Energia wodna	Energia geotermalna	Bioenergia
					
Źródło: słońce	Źródło: wiatr	Źródło: fale, pływy	Źródło: woda	Źródło: Ziemia	Źródło: biomasa, drewno
Technologie: fotowoltaika, kolektory słoneczne	Technologie: turbiny wiatrowe	Technologie: tamy, elektrownie pływowe	Technologie: elektrownia wodna	Technologie: pompy geotermalne i pompy ciepła	Technologie: spalanie biomasy, wytwórnie biogazu, biopaliwa
Zastosowania: energia elektryczna, ogrzewanie i chłodzenie	Zastosowania: energia elektryczna	Zastosowania: energia elektryczna	Zastosowania: energia elektryczna	Zastosowania: energia elektryczna, ogrzewanie i chłodzenie	Zastosowania: energia elektryczna, ogrzewanie i chłodzenie, transport

Źródło: <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/renewable-energy-5-2018/pl/> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Na terenie gminy Poddębice wykorzystuje się energię geotermalną. Woda termalna w mieście Poddębice wykorzystywana jest do celów grzewczych, balneologicznych, rekreacyjnych oraz

pitnych. Miasto Poddębice od roku 2014 jest ogrzewane przez ciepłownię geotermalną o mocy 6,8 MW. Poddębicka geotermia ogrzewa blisko 126 budynków w Poddębicach. Energia ciepła odebrana z wód termalnych przesyłana jest do wszystkich obiektów użyteczności publicznej oraz do wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Na terenie Poddębic znajdują się baseny geotermalne. W 2020 r. w ramach przedsięwzięcia pn. „Przeciw wykluczeniu - Kraina Bez Barrier w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego”, przy ul. Mickiewicza 19 w Poddębicach w 2020 r. zrealizowano roboty budowlane obejmujące przebudowę i rozbudowę budynku Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budowę stacji trafo z przyłączem abonenckim.

Gmina Poddębice zlokalizowana jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1 100 kWh/m², natomiast nasłonecznienie szacowane jest na 1 650h/rok. Gmina charakteryzuje się dużą liczbą zainstalowanych kolektorów słonecznych. Kolektory zostały zainstalowane na budynkach użyteczności publicznej oraz w indywidualnych gospodarstwach domowych.

Na terenie gminy Poddębice istnieje mała elektrownia wodna na jazie „Bałdrzychów” w km 55+700 rzeki Ner, turbina osiowa typu Kaplana o mocy 90 kW, piętrzenie wód rzeki Ner do rzędnej max 120,7 m n.p.m. w okresie letnim i 121,0 m n.p.m. w okresie zimowym.

Zagrożenia suszą i powodzią

Zagrożenie suszą

Susza, to zjawisko ciągłe o zasięgu regionalnym, objawiającym się tymczasowym ograniczeniem dostępności wody; susza definiowana jest także jako katastrofa naturalna. W zależności od czynników wpływających na rozwój intensywności i zasięgu suszy, możemy mówić o czterech, powiązanych ze sobą przyczynowo-skutkowo, typach:

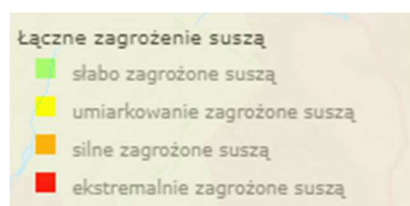
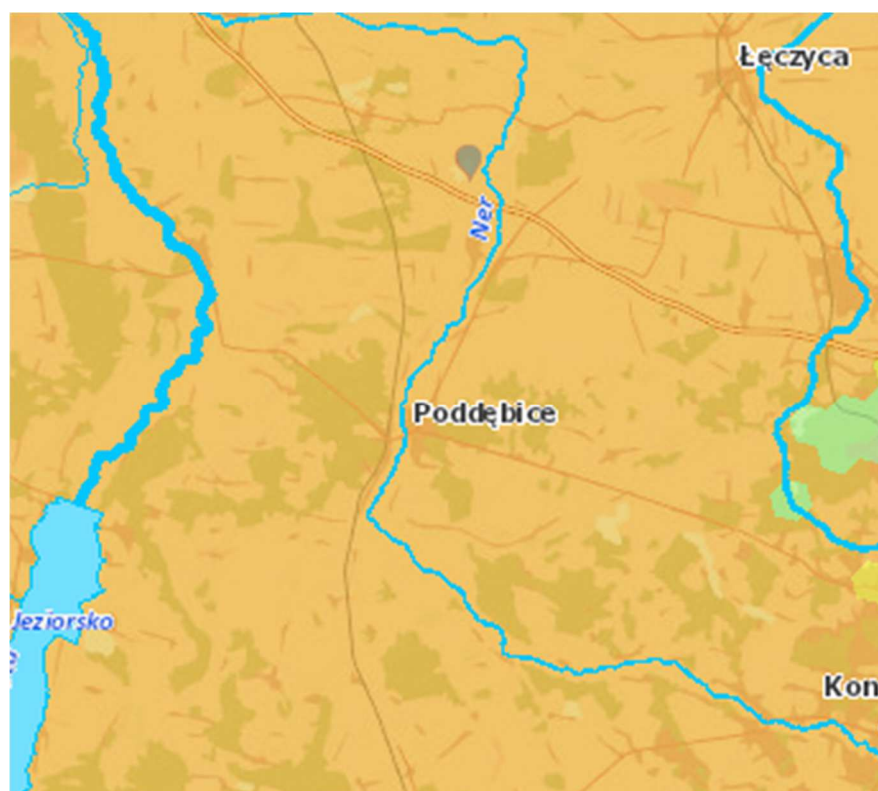
- susza atmosferyczna (meteorologiczna) – charakteryzuje ją niedobór opadów, skutkujących zwiększoną ewapotranspiracją, obniżeniem lustra wód powierzchniowych, a także zmniejszenie ilości wody glebowej,
- susza rolnicza – ograniczenie dostępności wody dla roślin, co prowadzi do ich stopniowego obumierania i spadku produkcji roślinnej,
- susza hydrologiczna – charakteryzuje się obniżeniem zasobów wody rzekach oraz w naturalnych i sztucznych zbiornikach wodnych,

- susza hydrogeologiczna – długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych.

Wyróżnia się także tzw. suszę gospodarczą, która na skutek niedoborów opadów, a w konsekwencji przesuszenia gleb, obniżenia przepływu w ciekach w istotny sposób wpływa na względy ekonomiczne, społeczne bądź rolnicze.

Z dostępnych danych wynika, że tereny gminy Poddębice leżą na obszarach określonych jako silnie zagrożone suszą hydrologiczną.

Mapa 3 Mapa zagrożenia suszą

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Zagrożenie powodziowe

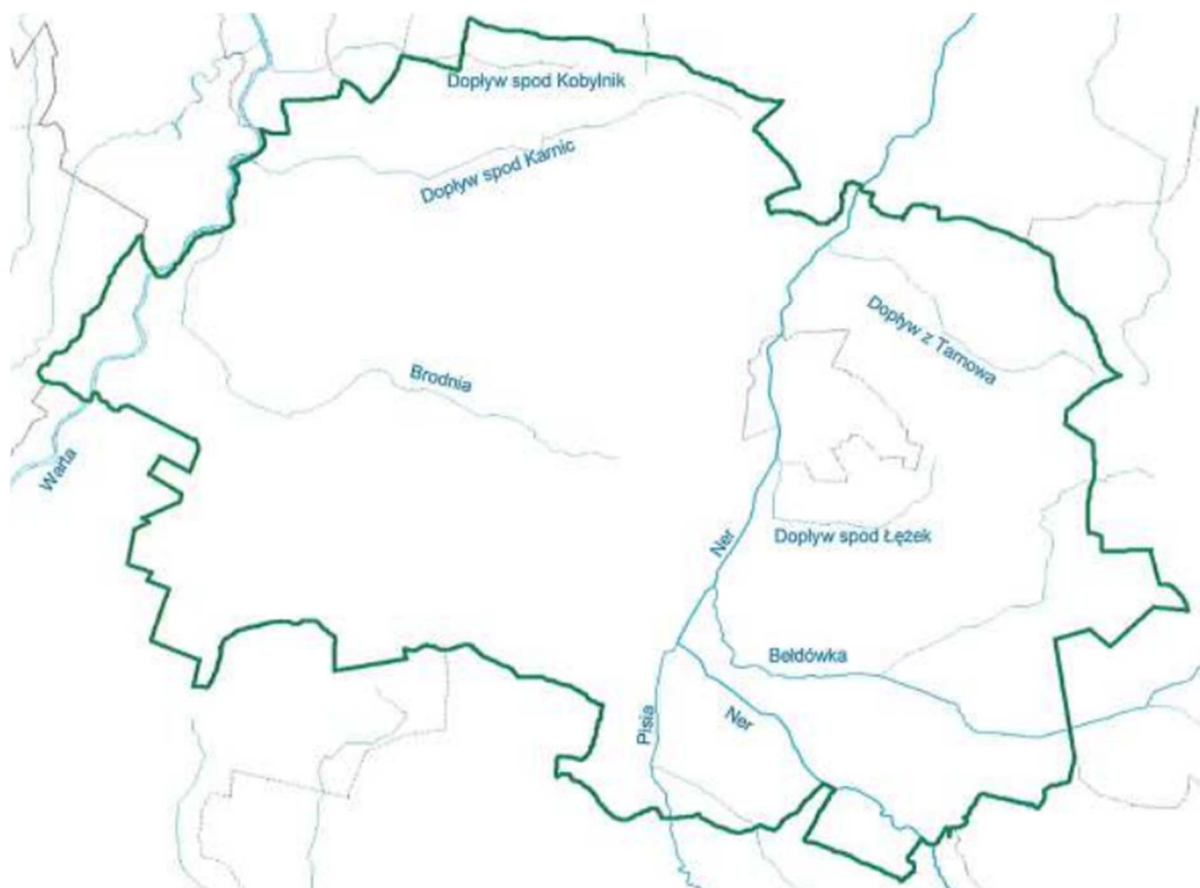
Obszar gminy Poddębice znajduje się w całości dorzeczu rzeki Odry, zlewni rzeki Warty, w obszarze zasobowym Zbiornika Jeziorsko. Sieć hydrologiczną obszaru tworzą:

- Warta – odwadniająca zachodnią część gminy i stanowiącą jej naturalną granicę na odcinku ok. 6 km;

- Ner – odwadniający środkową, wschodnią i południową część gminy, w granicach gminy Poddębice długość Neru wynosi około 16 km;
- Pisia k. Puńcówka – na terenie gminy znajduje się jej ujściowy odcinek o długości ok. 3,5 km;
- Bełdówka – łączy swoją dolinę z doliną Neru, w granicach gminy posiada długość ok. 8 km;
- Brodnia – odwadniająca środkową i środkowo-wschodnią część gminy³.

Miasto Poddębice jest odwadniane w całości przez rzekę Ner, płynącą w zachodniej części miasta. W granicach miasta znajduje się środkowy odcinek rzeki. Rzeka jest uregulowana i obudowana wałami ziemnymi. W mieście nie ma naturalnych zbiorników wodnych. W całej gminie Poddębice powierzchnia stawów i zbiorników wodnych wynosi ok. 44 ha. Największe występują w rejonie wsi Byczyna i Góra Bałdrzychowska.

Mapa 4 Układ sieci hydrologicznej na terenie gminy Poddębice

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, s. 65.

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, s. 63.

Obszar gminy Poddębice leży w zlewniach 10 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), które zestawiono w tabeli.

Tabela 13 Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Poddębice

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan ogólny	Ocena ryzyka nieoptymalnego osiągnięcia celu środowiskowego
1	RW600011183199	Warta od zb. Jeziorsko do Neru	zły stan wód	zagrożona
2	RW6000101832929	Pisia	zły stan wód	zagrożona
3	RW600010183269	Bełdówka	zły stan wód	zagrożona
4	RW600011183271	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek	zły stan wód	zagrożona
5	RW6000091831949	Dopływ spod Karnic	Brak danych	zagrożona
6	RW600010183192	Brodnia	zły stan wód	zagrożona
7	RW600010183274	Dopływ z Tarnowa	zły stan wód	zagrożona
8	RW60001018317899	Pichna	zły stan wód	zagrożona
9	RW6000101831989	Struga Spicimierska	zły stan wód	zagrożona
10	RW6000101832529	Pisia	zły stan wód	zagrożona

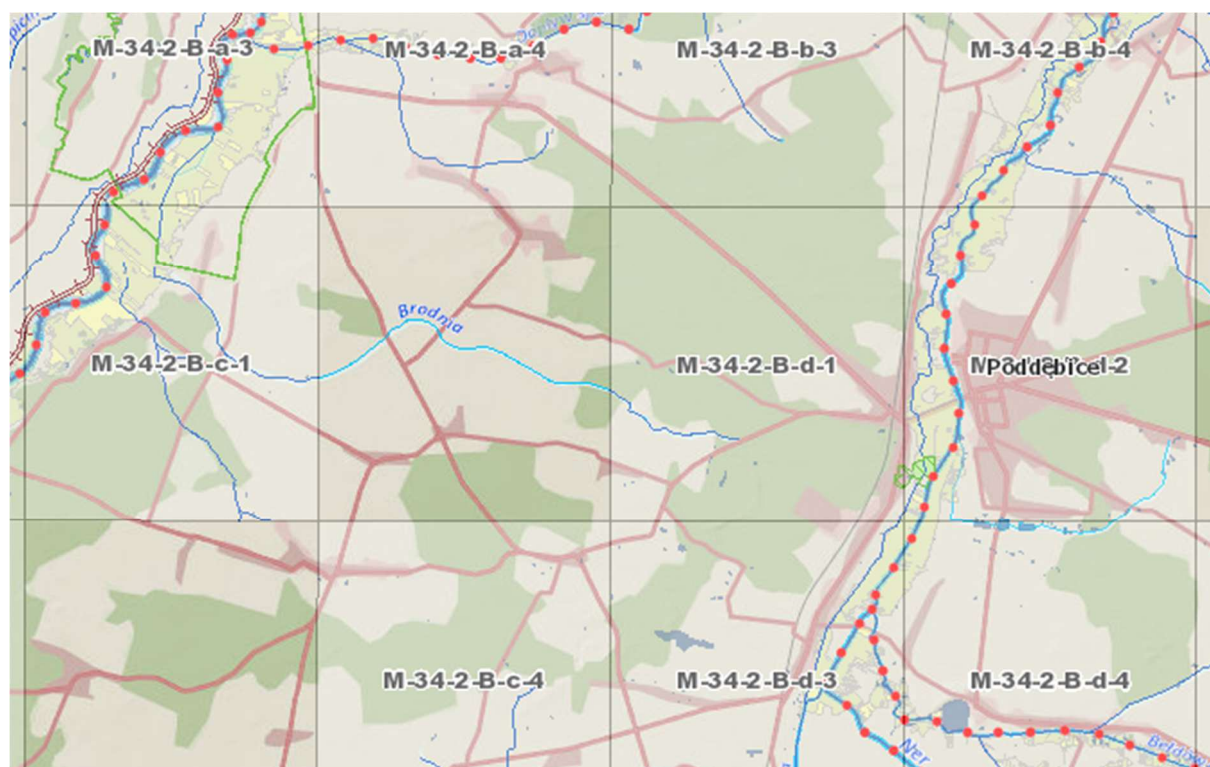
Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie opracowały mapy zagrożenia powodziowego (MZIP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP) dla terenu gminy Poddębice. Na mapach przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%);
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%).

Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Poddębice dotyczy głównie obszarów położonych nad rzeką Wartą w zachodniej części gminy oraz nad rzeką Ner w centralnej części gminy.

Mapa 5 Mapy zagrożenia powodziowego na terenie gminy Poddębice

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP (dostęp: 06.07.2023 r.)

Wody podziemne

Teren gminy Poddębice znajdują się w obrębie jednego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP), tj. GZWP nr 151 – Zbiornik Turek – Konin – Koło. Na terenie tego zbiornika dominują wody podziemne słodkie, dobrej jakości (klasa II), charakteryzujące się stabilnym stanem chemicznym.

Na terenie gminy wydzielono Jednolitą Część Wód Podziemnych (JCWPd) o numerach 72 i 82, których charakterystyka znajduje się poniżej.

Tabela 14 Jednolite Części Wód Podziemnych na terenie gminy Poddębice

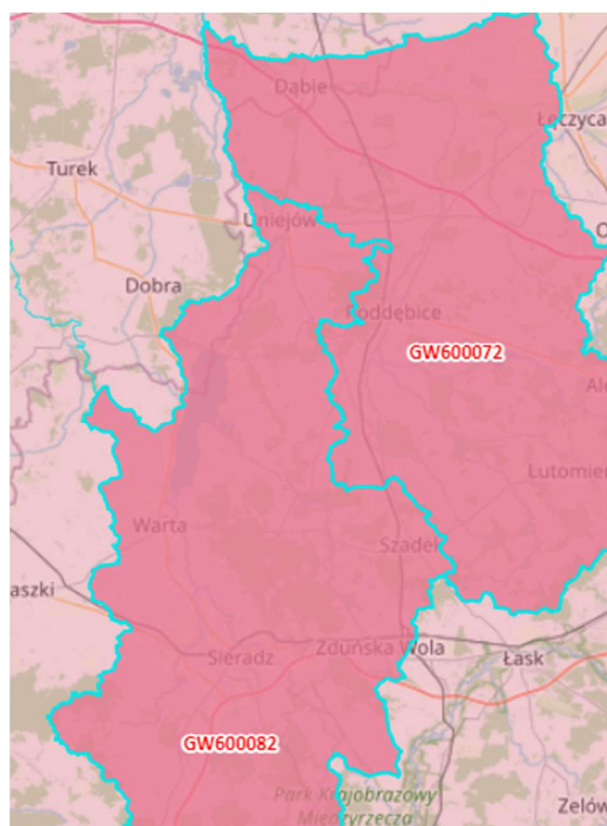
Numer JCWPd	72
Kod JCWPd	GW600072
Powierzchnia JCWPd [km ²]	1838,30
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem

Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona

Numer JCWPd	82
Kod JCWPd	GW600082
Powierzchnia JCWPd [km ²]	2822,73
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem)
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Mapa 6 JCWPd nr 72 i 82

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapa> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Według monitoringu jakości wód podziemnych wody jednolite części wód podziemnych na terenie gminy charakteryzują się dobrą jakością i nie stwierdzono ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

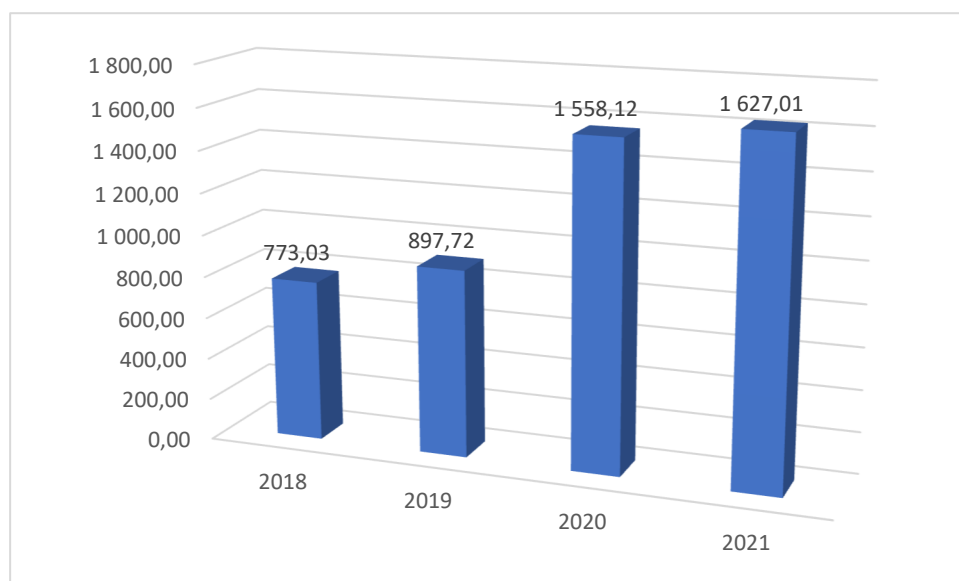
Gospodarka odpadami

System gospodarowania odpadami na terenie miasta i gminy Poddębice prowadzony jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Gmina przejęła od mieszkańców obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie wyposażenia nieruchomości w zabudowie jedno i wielorodzinnej w worki (jednorodzinne) i pojemniki (wielorodzinne) do gromadzenia papieru, szkła, metali, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych oraz odpadów zielonych. Systemem zorganizowanego odbierania odpadów komunalnych nie zostały objęte nieruchomości niezamieszkałe. Odbiór odpadów komunalnych z tych nieruchomości odbywa się na podstawie umów zawartych pomiędzy ich właścicielami a przedsiębiorcami odbierającymi odpady.

Odpady komunalne pochodzące od właścicieli nieruchomości w 2022 r. odbierane były przez firmę Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach, ul. Bór 169, 42-202 Częstochowa. Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 12 973 osoby. Liczba nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadów wynosiła łącznie 3 635, w tym z terenu miasta - 1 092 nieruchomości, a z terenu wiejskiego – 2 643 nieruchomości.

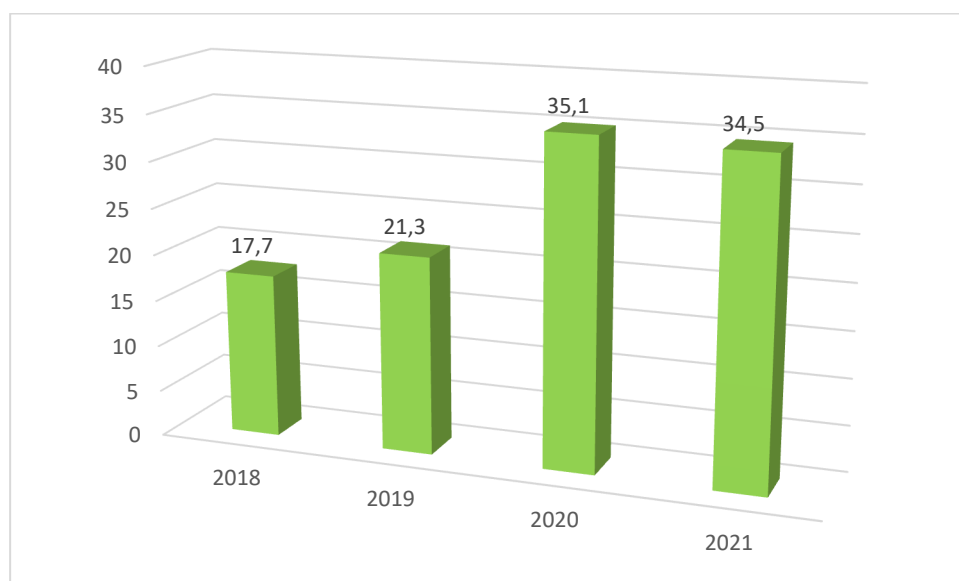
W analizowanych latach 2018-2022 wzrasta ilość wytwarzanych odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca, a co za tym idzie wzrasta ogólna ilość odpadów komunalnych na terenie gminy. W 2021 r. odebrano łącznie 1 627,01 ton odpadów z terenu gminy Poddębice, co w stosunku do roku 2018 wskazuje na prawie 50% wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy. Realizacja polityki środowiskowej powinna skupiać się w dużej mierze na ekologicznych aspektach i racjonalnym wytwarzaniu odpadów komunalnych. Jednakże warto podkreślić, iż w ostatnich latach zauważa się wzrost ilości odpadów segregowanych, co świadczy o dobrej realizacji polityki środowiskowej na terenie gminy. W latach 2018-2021 wzrosła prawie dwukrotnie ilość odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów. W 2021 r. wskaźnik ten wynosił 34,5%.

Wykres 17 Ilość odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców z terenu gminy Poddębice w latach 2018-2021 [t]

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Wykres 18 Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów z terenu gminy Poddębice w latach 2018-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Mieszkańcy gminy Poddębice w 2022 r. mogli korzystać z Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w Poddębicach przy ulicy Młynarskiej 5 (teren Oczyszczalni Ścieków). GPSZOK przyjmował nieodpłatnie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy selektywnie zebrane odpady komunalne, tj.: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki, chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów

lecniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony z pojazdów jednośladowych, odpady tekstyliów i odzieży, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne w ilości nie większej niż 500 kg na daną nieruchomość zamieszkałą na rok w zabudowie jednorodzinnej oraz 500 kg na dany lokal zamieszkały w zabudowie wielorodzinnej na rok, zużyte opony z samochodów osobowych w ilości nie większej niż 4 szt. na jednego dorosłego mieszkańca danej nieruchomości zamieszkałej na rok w zabudowie jednorodzinnej oraz w ilości nie większej niż 4 szt. na jednego dorosłego mieszkańca na dany lokal zamieszkały w zabudowie wielorodzinnej na rok.

Ponadto w 2022 r. zostały zorganizowane objazdowe zbiórki odpadów wielkogabarytowych, w ramach których zapewniono właścicielom nieruchomości zamieszkałych odbiór m.in. odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

System odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie gminy Poddębice w 2022 r. działał sprawnie. Odpady odbierane były od mieszkańców zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem.

W 2022 r. gmina Poddębice realizowała założenia *Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu miasta i gminy Poddębice, woj. łódzki na lata 2010-2013 (z uwzględnieniem perspektywy do 2032 r.)* przyjętego Uchwałą nr LIV/319/10 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 29 października 2010 r. Usuwanie azbestu z budynków wykonywane jest przez specjalistyczne firmy posiadające odpowiednie zezwolenia. Łącznie na terenie gminy zewidencjonowano 7 940 491 Mg wyrobów zawierających azbest. Unieszkodliwiono łącznie 372 634 Mg szkodliwych materiałów, ale do dalszej utylizacji pozostało jeszcze 7 567 857 Mg azbestu.

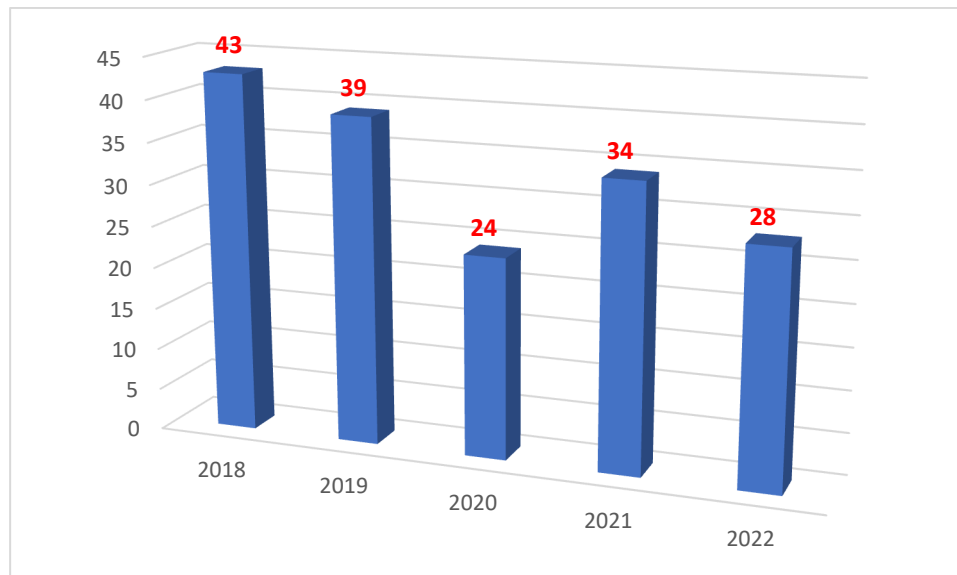
Tabela 15 Ilość azbestu zewidencjonowana i utylizowana z terenu gminy Poddębice [Mg]

Gmina	Azbest zinventaryzowany			Azbest unieszkodliwiony			Pozostało do unieszkodliwienia		
	razem	ośoby fizyczne	ośoby prawne	razem	ośoby fizyczne	ośoby prawne	razem	ośoby fizyczne	ośoby prawne
Poddębice	7940491	7910359	30132	372634	372634	0	7567857	7537725	30132

Źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/usuwanie-azbestu/zestawienie-statystyczne> (dostęp: 06.07.2023 r.)

Według dostępnych danych na terenie gminy Poddębice znajduje się 4 639 wyrobów azbestowych. W analizowanych latach 2018-2022 udało się unieszkodliwić 168 wyrobów azbestowych.

Wykres 19 Zutylizowana ilość wyrobów zawierających azbest w latach 2018-2022

Źródło: Urząd Miejski w Poddębicach

III. Diagnoza strategiczna gminy Poddębice

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i środowiskowej

Uwarunkowania społeczne

W 2022 r. gminę Poddębice zamieszkiwało 14 883 mieszkańców, z tego 51,4% stanowiły kobiety, a 48,6% mężczyźni. W latach 2018-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 631 osób. W latach 2018-2022 współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi na terenie gminy Poddębice wzrósł o 5,5%, co wskazuje na proces starzenia się społeczeństwa na terenie gminy. Spadek liczby mieszkańców gminy Poddębice jest skutkiem ujemnego przyrostu naturalnego oraz występującego w latach 2019-2021 ujemnego salda migracji. W 2022 r. przyrost naturalny wynosił -90 osób, a saldo migracji w 2022 r. wynosiło +20 osób. Pomoc społeczna na terenie gminy Poddębice realizowana jest głównie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach. Z analizowanych danych z lat 2018-2022 wynika, że systematycznie spada liczba osób z terenu gminy, która korzysta z pomocy społecznej. W 2022 r. z pomocy społecznej skorzystało 387 osób, co stanowiło prawie 2,6% wszystkich mieszkańców gminy. Z pomocy społecznej skorzystały 602 osoby z 291 rodzin. Najczęstszą formą wsparcia finansowego udzielanego mieszkańcom gminą są zasiłki celowe. W 2022 r.

udzielono 216 zasiłków celowych. Przyczyną ubiegania się o pomoc społeczną na terenie gminy jest przede wszystkim: bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, następnie niepełnosprawność i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Należy jednak zauważyć, że od roku 2018 zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z ww. powodów, co może wskazywać na poprawiającą się sytuację materialną wielu rodzin.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach realizuje zadania wynikające z potrzeby organizacji usług opiekuńczych. W 2022 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z usług opiekuńczych o 10 osób w stosunku do roku 2021. Na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych utworzono w Poddębicach budynek Integracji i Spotkań Osób Niepełnosprawnych w ramach projektu pn. „Przeciw wykluczeniu - Kraina Bez Barier w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego”.

W ramach realizacji *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025* podejmowane są działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy. Na terenie gminy Poddębice od roku 2020 widoczny jest wzrost liczby osób uzależnionych, które zgłaszane są do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA). W 2022 r. zgłoszono 22 osoby, co stanowi wzrost o 12 osób w stosunku do roku 2020. Z kolei liczba zakładanych „Niebieskich Kart” przyjmuje każdego roku różne wartości. W roku 2022 założono 19 „Niebieskich Kart”. Na terenie gminy nie odnotowuje się osób uzależnionych od narkotyków, które są zgłaszane do GKRPA.

Działania z zakresu ochrony zdrowia świadczone są na terenie gminy przez 12 przychodni lekarskich, 8 aptek i jeden punkt apteczny. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej w roku 2022 udzielono łącznie 82 682 porady, co w porównaniu z rokiem poprzednim wskazuje na wzrost liczby udzielonych porad o blisko 8%. Jedną z ważniejszych placówek ochrony zdrowia, funkcjonującą na terenie gminy Poddębice, jest Poddębickie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Placówka ta udostępnia wiele poradni specjalistycznych i zapewnia dostęp do lekarzy specjalistów. Nad ochroną zdrowia i bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwają także Ochotnicze Straże Pożarne (OSP). Na terenie gminy Poddębice funkcjonuje 17 OSP. Podstawowymi zadaniami OSP jest prowadzenie działań mających na celu zapobieganie

pożarom, udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych. W roku 2022 odnotowano 284 zdarzeń, w tym 69 pożarów, 203 miejscowych zagrożeń oraz 12 fałszywych alarmów.

W gminie aktywną działalność prowadzi ponad 20 organizacji pozarządowych. Organizacje pozarządowe z terenu Poddębic aktywizują lokalną społeczność w ramach szeroko pojmowanej ochrony i promocji zdrowia, jak również rozwoju sportu i działalności kulturalnej. Podmioty te zrzeszają dzieci, młodzież, dorosłych oraz seniorów. Ich działalność jest ważna z punktu widzenia aktywności społecznej, gdyż przyczynia się do angażowania różnych grup społecznych w rozwój potencjału społecznego i promocji gminy. Współpraca między samorządem lokalnym a organizacjami pozarządowymi przyjmuje każdego roku dwójaki charakter: finansowy oraz niefinansowy. W ramach współpracy i udzielania wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych w 2022 r. udzielono dotacji na łączną kwotę 289 500 zł.

Gmina Poddębice zaspokaja potrzeby mieszkańców w dostępie do placówek edukacyjnych. Na terenie gminy funkcjonują: przedszkole, szkoły podstawowe oraz szkoły średnie. Gmina Poddębice jest organem prowadzącym dla jednego przedszkola publicznego oraz trzech szkół podstawowych, w tym dwóch z oddziałami przedszkolnymi. Łącznie do szkół, przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie gminy w roku szkolnym 2021/2022 uczęszczało 1 489 dzieci (w tym do przedszkoli 369 dzieci, a do szkół podstawowych 1 120 dzieci). Zatrudnionych było 184 nauczycieli. W placówkach realizowane są zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami, dydaktyczno-wyrównawcze, kompensacyjne, logopedyczne i inne. Wszystkie placówki oświatowe w ramach możliwości finansowych modernizują bazę dydaktyczną, doposażają w odpowiedni sprzęt oraz dokonują bieżących remontów. Placówki edukacyjne biorą czynny udział w realizacji różnych przedsięwzięć edukacyjno-wychowawczych, kształtując tym samym i rozwijając zainteresowania uczniów.

Działalność kulturalna na terenie gminy Poddębice jest realizowana głównie przez Poddębicki Dom Kultury i Sportu oraz Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną im. Ziemowita Skibińskiego w Poddębicach. Działalność kulturowa promowana jest także przez liczne organizacje pozarządowe działające w obszarze kultury i edukacji. Poddębicki Dom Kultury i Sportu realizuje działania w zakresie edukacji kulturalnej, wychowania przez sztukę, promocji gminy oraz upowszechniania działań kulturalnych. Tworzy warunki do rozwoju amatorskiego ruchu

artystycznego, gromadzi oraz udostępnia dobra kultury. Aktywnie dąży do zaspokojenia podstawowych potrzeb w dostępie do rozrywki, aktywnego spędzania czasu wolnego, rozwijania własnych zainteresowań. Z kolei działalność Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Poddębicach skupia się głównie na promowaniu i upowszechnianiu czytelnictwa na terenie gminy. Biblioteka cyklicznie prowadzi zajęcia dla grup przedszkolnych i szkolnych, tzw. lekcje biblioteczne. Aktywnie włącza się w akcje czytelnicze ogólnopolskie, organizuje konkursy literackie, plastyczne i czytelnicze. Jest inicjatorem wydarzeń edukacyjnych, poprzez przygotowywanie wystaw i organizację spotkań czytelniczych.

Uwarunkowania gospodarcze

Na koniec grudnia 2022 r. w gminie Poddębice zarejestrowanych było 409 osób bezrobotnych. Wśród nich 200 osób stanowiły kobiety. Stopa bezrobocia przyjęła wartość 7,3%. W grupie osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy znajduje się porównywalna liczba kobiet jak i mężczyzn. W gminie Poddębice najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby po 50 roku życia. W 2022 r. odnotowano 233 osoby długotrwale bezrobotne oraz 122 osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 roku życia. Są to grupy wymagające monitorowania ze strony samorządu oraz Powiatowego Urzędu Pracy.

Według danych z GUS w gminie Poddębice w 2022 r. w rejestrze REGON na 1000 ludności zarejestrowanych było 109 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 86 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba podmiotów ogółem na 1000 ludności w analizowanym okresie lat 2018-2022 zwiększyła się nieznacznie o 13 podmiotów. W 2022 r. na terenie gminy Poddębice dominowała działalność gospodarcza typu: sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach, sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet, usługi transportowe oraz budowlane. Najmniejszą ilość stanowiła działalność produkcyjna (wytwórcza).

Na terenie gminy Poddębice obowiązującym dokumentem strategicznym w zakresie planowania przestrzennego jest dokument *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Poddębice* przyjętym uchwałą Nr XVIII/114/15 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 30 listopada 2015 r. 8,3% (1 863,90 ha) powierzchni gminy jest objęte aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania

przestrzennego, z tego 589 ha - cała powierzchnia miasta Poddębice oraz 1 274,90 ha na terenach wiejskich gminy Poddębice łącznie z planami zalesień.

Silną gałęzią rozwoju gospodarczego w ostatnich latach w Poddębicach jest strefa rekreacyjna, w której wykorzystywana są zasoby wód geotermalnych. W 2020 r. w ramach przedsięwzięcia pn. „Przeciw wykluczeniu - Kraina Bez Barrier w Poddębicach - rewitalizacja kompleksu geotermalnego”, przy ul. Mickiewicza 19 w Poddębicach zrealizowano roboty budowlane obejmujące przebudowę i rozbudowę budynku Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji wraz z zagospodarowaniem terenu oraz budowę stacji trafo z przyłączem abonenckim.

Uwarunkowania środowiskowe

Gmina Poddębice położona jest w obszarze 2 mezoregionów: Kotliny Kolskiej oraz Wysoczyzny Łaskiej. Tereny te tworzą rozległe równiny morenowe będące dolinami Warty i Neru. Na terenie gminy znajdują się obszary i obiekty prawnie chronione, tj. rezerваты, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz Natura 2000 „Dolina Środkowej Warty”. Lesistość gminy wynosi 22,7%. Na terenie gminy dostępne są szlaki turystyczne, wśród nich pieszy, rowerowe oraz konne. Szlaki te łączą najatrakcyjniejsze krajoznawczo miejsca. Gmina posiada wiele atrakcyjnych obiektów o wartości historycznej i kulturowej. Jednym z najcenniejszych zabytków na terenie miasta jest renesansowy pałac z XVII wieku w Poddębicach wzniesiony w 1617 r. i otoczony parkiem (obecna siedziba Poddębickiego Domu Kultury), a także drewniany dwór w Tumusinie z XIX wieku.

Sieć komunikacyjną na terenie gminy Poddębice jest rozwinięta. Nieopodal Poddębic przebiega autostrada A2 łącząca Warszawę z Poznaniem. Przez gminę Poddębice przebiega droga krajowa nr 72 (trasa Poznań – Rawa Mazowiecka) o łącznej długości 18,76 km. Długość dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy wynosi łącznie prawie 28,5 km, z kolei drogi powiatowe liczą blisko 79 km. Gmina jest właścicielem ok. 77 km dróg gminnych oraz ponad 21 km dróg na terenie miasta. Stan dróg gminnych jest stale ulepszany, modernizowany i dostosowywany do potrzeb mieszkańców gminy. Każdego roku gmina, w ramach środków własnych lub zewnętrznych, przeprowadza inwestycje budowlano-montażowe na drogach gminnych, zwiększając tym samym bezpieczeństwo komunikacyjne mieszkańców gminy.

Eksploatacją, utrzymaniem sieci wodno-kanalizacyjnej oraz poborem opłat z tytułu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta i Gminy Poddębice zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Spółka z o. o. Na terenie

gminy woda dostarczana jest do odbiorców z sześciu Stacji Uzdatniania Wody zlokalizowanych w miejscowościach: Poddębice, Łęzki, Góra Bałdrzychowska, Bałdrzychów, Porczyny, Niewiesz. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 274,6 km, w tym obecnych jest 4 603 szt. przyłączy wodociągowych. Na terenie gminy znajduje się 7 szt. przepompowni ścieków i 2 tłocznie ścieków. Ścieki sanitarne odprowadzane są do Oczyszczalni Ścieków w Poddębicach za pomocą sieci kanalizacyjnej o długości 62,5 km i 1 717 szt. przyłączy kanalizacyjnych. Sieć wodno-kanalizacyjna jest stale modernizowana i rozbudowywana. Inwestycje te finansowane są częściowo ze środków własnych, częściowo z otrzymanych dotacji.

Jakość powietrza na terenie gminy jest dobra. W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy łódzkiej odnotowano przekroczenia zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem, pyłami PM10 oraz PM2,5. Obecnie głównym zagrożeniem jakości powietrza jest smog, powstający na skutek szkodliwej działalności człowieka (brak ekologicznych źródeł ciepła, spalanie odpadów w piecach węglowych itp.), a także emisja szkodliwych substancji powstająca na skutek rozbudowanej infrastruktury drogowej i wzrostu transportu przez teren gminy. Gmina bardzo pręźnie inwestuje w odnawialne źródła energii. W Poddębicach rozwinięta jest sieć instalacji kolektorów słonecznych oraz przede wszystkim pozyskiwana jest energia geotermalna, która wykorzystywana jest do ocieplania budynków mieszkalnych oraz strefy rekreacji na terenie gminy. Na terenie Poddębic znajdują się baseny geotermalne, które stanowią również o rozwoju przedsiębiorczości i turystyki na terenie gminy.

Wśród zagrożeń środowiskowych gmina Poddębice charakteryzują się obszarami określonymi jako silne zagrożone suszą hydrologiczną. Zagrożenia powodziowe oraz liczne podtopienia są prawdopodobne na obszarach przyrzecznych. Szczególne zagrożenie stwarza rzeka Warta oraz Ner, przebiegający przez centralną część gminy. Dla terenów gminy Poddębice opracowano mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego. Teren gminy Poddębice znajdują się w obrębie jednego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych o nr 151 (Zbiornik Turek – Konin – Koło). Na terenie gminy wydzielono Jednolitą Część Wód Podziemnych (JCWPd) o numerach 72 i 82. Według monitoringu jakości wód podziemnych wody jednolite części wód podziemnych na terenie gminy charakteryzują się dobrą jakością i nie stwierdzono ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych. Obszar gminy Poddębice leży w zlewniach

10 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), których stan ogólny wód jest zły i stwierdza się ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego.

System gospodarowania odpadami na terenie miasta i gminy Poddębice prowadzony jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 12 973 osoby. Liczba nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadów wynosiła łącznie 3 635, w tym z terenu miasta - 1 092 nieruchomości, a z terenu wiejskiego – 2 643 nieruchomości. W 2021 r. odebrano łącznie 1 627,01 ton odpadów z terenu gminy Poddębice, co w stosunku do roku 2018 wskazuje na prawie 50% wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy. Jednakże w latach 2018-2021 wzrosła prawie dwukrotnie ilość odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów. W 2021 r. wskaźnik ten wynosił 34,5%. Na terenie gminy dostępny jest Gminy Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Gmina realizuje *Program usuwania wyrobów azbestowych z terenu miasta i gminy Poddębice, woj. łódzki na lata 2010-2013 (z uwzględnieniem perspektywy do 2032 r.)*. łącznie na terenie gminy zewidencjonowano 7 940 491 Mg wyrobów zawierających azbest. Unieszkodliwiono łącznie 372 634 Mg szkodliwych materiałów, ale do dalszej utylizacji pozostało jeszcze 7 567 857 Mg azbestu.

Wnioski z przeprowadzonych badań wśród mieszkańców gminy

Do uzupełnienia po przeprowadzonych badaniach

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwydatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. Analiza SWOT oznacza:

S	Strenghts	silne strony	czynniki wewnętrzne
W	Weakness	słabe strony	czynniki wewnętrzne

O	Opportunities	szanse	czynniki zewnętrzne
T	Threats	zagrożenia	czynniki zewnętrzne

Metodologia SWOT pozwala na zidentyfikowanie potencjałów i barier rozwojowych oraz uwzględnienie zewnętrznych szans i zagrożeń.

Tabela 16 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, ➤ dostępność do podstawowej opieki medycznej (przychodnie, apteki, szpital), ➤ rozwinięty system edukacji i sprawowania opieki nad dziećmi w gminie, ➤ aktywna działalność instytucji sportowych i kulturalnych, ➤ działalność organizacji pozarządowych, ➤ rozwój usług rekreacyjnych i rehabilitacyjnych z wykorzystaniem wód geotermalnych, ➤ dobra współpraca samorządu z organizacjami społecznymi, ➤ realizacja projektów współfinansowanych ze środków zew. w ramach rozwoju społeczno-gospodarczego, ➤ spadek liczby osób bezrobotnych w gminie, ➤ rozwój gospodarczy gminy, ➤ wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność	➤ spadek liczby ludności w gminie, ➤ postępujący proces starzenia się społeczeństwa, wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, ➤ ujemny przyrost naturalny, ➤ ubóstwo wielu rodzin z terenu gminy, ➤ niewystarczająca liczba miejsc spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy, ➤ brak dostosowanej infrastruktury przestrzennej dla osób ze szczególnymi potrzebami, ➤ niski udział dużych przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy, ➤ odpływ ludności wykształconej i aktywnej zawodowo z terenu gminy, ➤ niski udział inwestorów zewnętrznych, ➤ duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych, ➤ braki w infrastrukturze około drogowej (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, zatoki parkingowe), ➤ brak termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, ➤ wzrost ilości odpadów komunalnych,

gospodarczą, ➤ walory krajobrazowe gminy, potencjał do rozwoju turystyki, agroturystyki i prowadzenia działalności gospodarczych, ➤ dobrze rozwinięty system dróg, ➤ bieżące remonty i modernizacje dróg gminnych, ➤ atrakcyjność przyrodniczo-turystyczna, ➤ duże walory krajobrazowe, ➤ niski poziom urbanizacji, brak uciążliwego przemysłu i zanieczyszczenia środowiska, ➤ dobra jakość powietrza, ➤ realizacja programu usuwania azbestu z terenu gminy, ➤ wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do ogółu odpadów.	➤ duża ilość wyrobów zawierających azbest pozostała do utylizacji.
SZANSE	ZAGROZENIA
➤ rozbudowa infrastruktury społeczno-kulturalnej i zwiększenie oferty kulturalnej dla mieszkańców gminy, ➤ możliwość szybkiej i efektywnej reakcji na problemy społeczne, ➤ zwiększenie integracji społecznej mieszkańców, ➤ rozwój oferty kulturalnej na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami, ➤ pozyskiwanie dalszych środków na rozwój lokalny i działalność społeczną, ➤ modernizacja placówek oświatowych i kulturalnych,	➤ postępujący proces starzenia się społeczeństwa, ➤ pogłębiająca się izolacja społeczna osób ubogich i wykluczonych, ➤ bierność mieszkańców w procesach integracyjnych i budowania tożsamości lokalnej, ➤ pogłębiające się problemy rodzin w wyniku występowania problemów alkoholowych czy przemocy w rodzinie, ➤ pogarszający się stan zdrowia psychicznego w kontekście zagrożeń współczesnego świata (np. inflacja,

➤ poprawa bazy sportowej na terenie gminy, ➤ rozwój działalności lokalnej, ➤ rozwój turystyki i agroturystyki, ➤ wzrost udziału dużych przedsiębiorstw, ➤ budowa ścieżek rowerowych, ➤ efektywniejsze wykorzystanie walorów przyrodniczych do rozwoju przedsiębiorczości i turystyki, ➤ wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój turystyczny gminy, ➤ zwiększanie liczby usług turystycznych, ➤ budowa ścieżek rowerowych, ➤ rozbudowa infrastruktury technicznej, ➤ wykorzystanie funduszy zewnętrznych do finansowania ważnych projektów rozwojowych, ➤ wzrost świadomości ekologicznej i liczby inicjatyw związanych z ochroną środowiska naturalnego.	wojna, pandemia itp.), ➤ deficyt pracowników na lokalnym rynku pracy, ➤ wysokie nakłady finansowe na rozwój gospodarczy gminy, ➤ ryzyko wystąpienie spowolnienia/kryzysu gospodarczego powodującego wzrost bezrobocia i/lub zmniejszenie dochodów mieszkańców, ➤ niewystarczające środki finansowe na przeprowadzenie ważnych projektów, inicjatyw rozwojowych, ➤ występowanie barier i ograniczeń w rozwoju związanych z ochroną przyrody i środowiska, ➤ wysokie nakłady finansowe na OZE, ➤ zanieczyszczenie środowiska naturalnego poprzez szkodliwą działalność człowieka.
---	--

Źródło: opracowanie własne

IV. Strategiczny plan rozwoju gminy Poddębice

Misja i wizja rozwoju

Misja rozwoju gminy to stan, do którego powinna dążyć gmina na rzecz zaspokojenia potrzeb jego mieszkańców. Misję gminy Poddębice ukierunkowaną na 2032 r. określono jako:

Zintegrowana współpraca wszystkich lokalnych i ponadlokalnych partnerów społecznych, gospodarczych i instytucjonalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju gminy Poddębice.

Z kolei wizja rozwoju stanowi projekcję pożądanego stanu, do którego powinny doprowadzić działania podjęte w ramach realizacji celów strategicznych i kierunków działań w *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032*. Wizja stanowi wizerunek gminy w założonym horyzoncie czasowym – 2032 r., do którego będą dążyć interesariusze Strategii, poprzez

realizację przyjętych celów z uwzględnieniem występowania odpowiednich warunków egzogenicznych (zewnętrznych) i endogenicznych (wewnętrznych). Wizję rozwoju gminy nakreślono jako:

Gmina Poddębice w 2032 r.:

- To obszar zapewniający bogatą ofertę edukacyjną, kulturalną i rekreacyjną oraz świadczący usługi społeczne na rzecz rozwoju integracji społecznej;

- To obszar sprzyjający rozwojowi przedsiębiorczości;

- To obszar wyróżniający się wysoką jakością środowiska oraz walorów przyrodniczych;

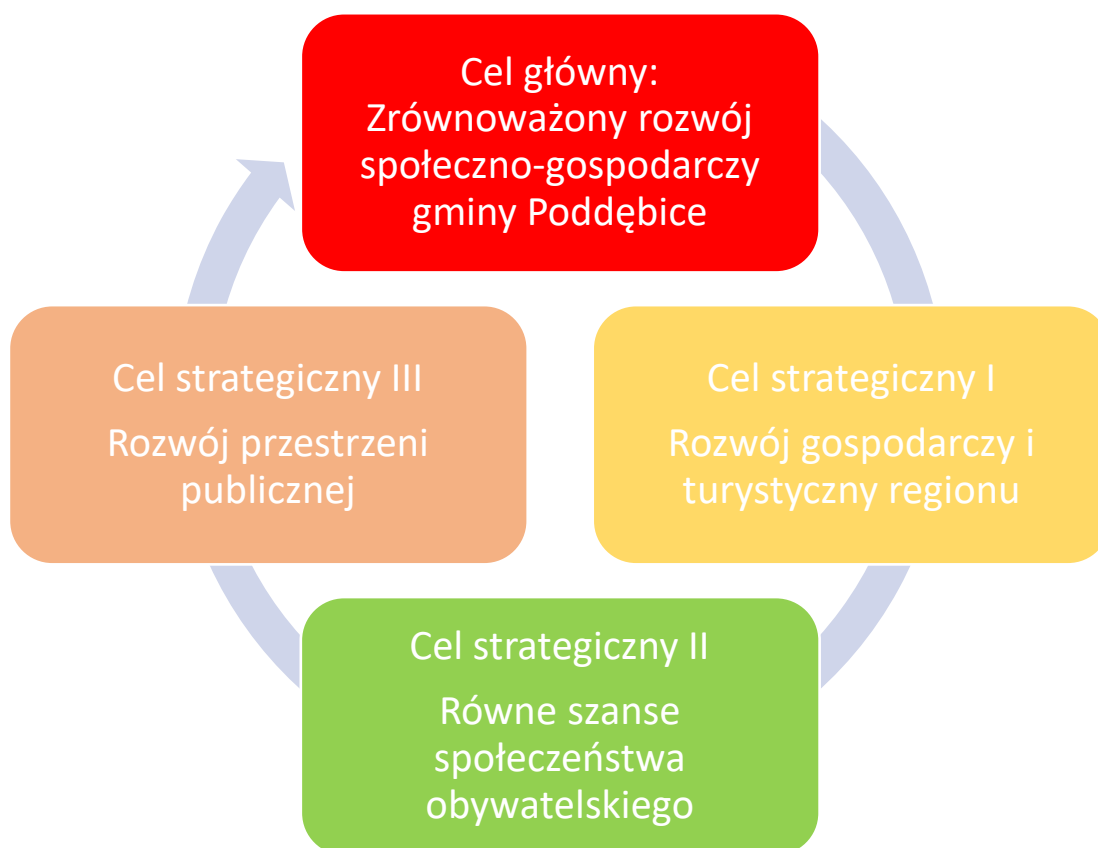

- To obszar oferujący bezpieczne i przyjazne warunki do życia dla jego mieszkańców;

Cele strategicznego rozwoju gminy Poddębice

Struktura *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* zbudowana została w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele strategiczne, cele operacyjne, oddziaływanie projektu wraz ze wskazaniem problemu oraz wynikające z nich kierunki działań). Cele strategiczne zdefiniowano na podstawie analizy przeprowadzonej w ramach diagnozy oraz w oparciu o informacje uzyskane od mieszkańców i liderów lokalnych w trakcie prac nad projektem Strategii. Opracowano poniższe cele strategiczne, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane główne wyzwania rozwojowe gminy.

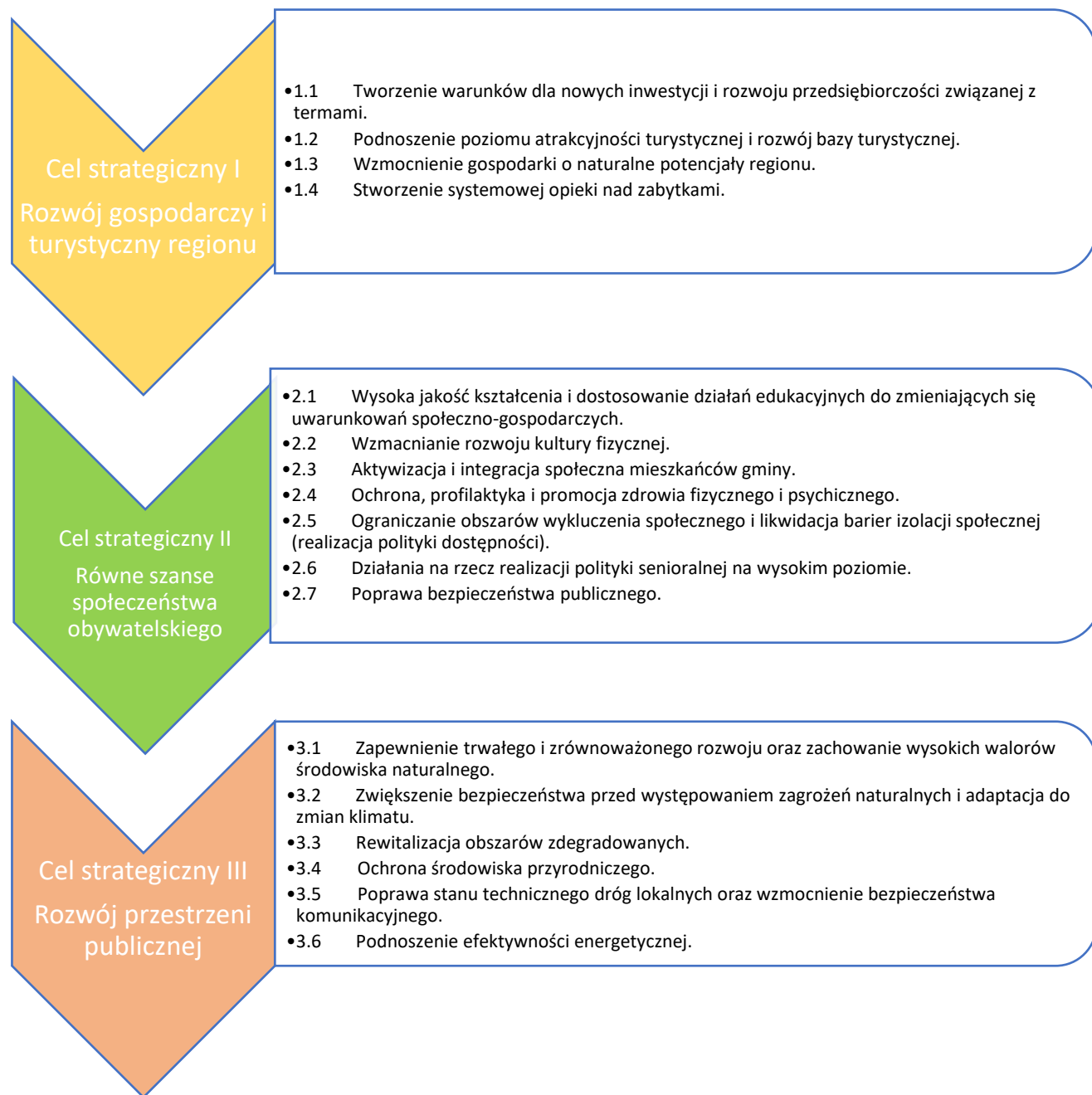
Schemat 2 Cele strategiczne rozwoju gminy Poddębice

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczonym celom strategicznego rozwoju gminy Poddębice odpowiadają cele operacyjne, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia zakładanych celów strategicznych i celu głównego, jakim jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy gminy. Poszczególne cele operacyjne zostały przedstawione na poniższym schemacie.

Schemat 3 Cele operacyjne

Źródło: opracowanie własne

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Gmina Poddębice położona jest 30 km na zachód od Łodzi i 12 km na południe od węzła autostradowego Wartkowice na trasie A2. Główny układ drogowy tworzą droga krajowa nr 72 (Konin – Rawa Mazowiecka) oraz droga wojewódzka 703. Gmina jest więc dobrze skomunikowana z miastem wojewódzkim oraz sąsiadującymi z nią znaczącymi ośrodkami tj.

Uniejów czy Łęczyca. Sieć osadniczą stanowią miasto Poddębice zlokalizowane asymetrycznie we wschodniej części gminy oraz liczne wsie, z których większość to tzw. ulicówki. Zabudowa na obszarach wiejskich rozciąga się przede wszystkim wzdłuż dróg o lokalnym znaczeniu. W strukturze osadniczej można wyróżnić jeden ośrodek wiodący, w którym skoncentrowane są wszystkie funkcje o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym – miasto Poddębice – oraz 9 istotniejszych ośrodków satelickich pełniących funkcje lokalne, w których powinny rozwijać się przede wszystkim usługi podstawowe – Niewiesz i Niewiesz Kolonia, Niemysłów, Bałdrzychów, Sworawa, Góra Bałdrzychowska.

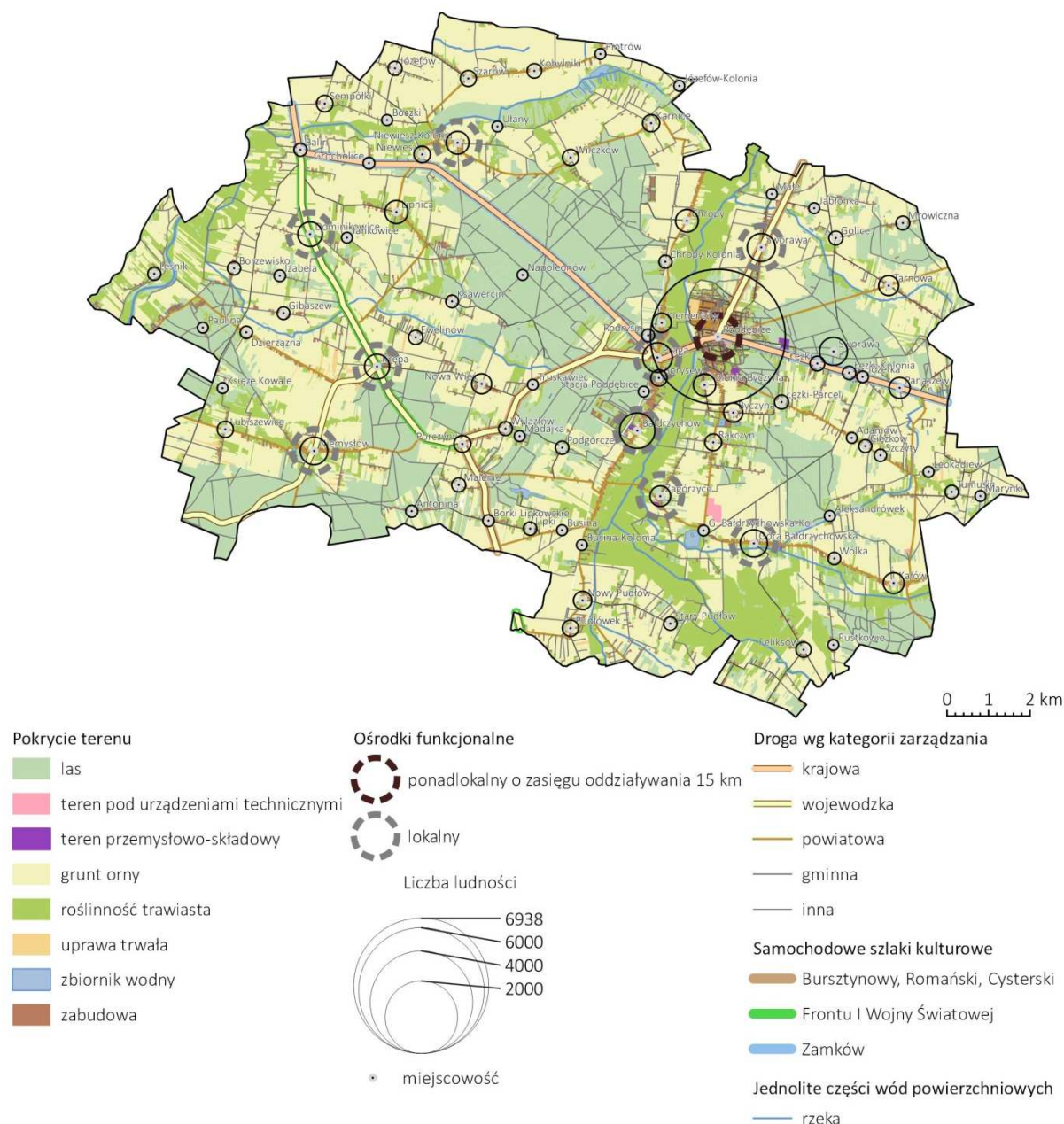
Gmina posiada wysoki potencjał do rozwoju turystyki rekreacyjno-leczniczej w związku z występowaniem złóż wód geotermalnych i leczniczych. Potencjał rozwoju sektora turystycznego podnosi ponadto położenie w dolinie rzeki Warty oraz na skrzyżowaniu szlaków turystycznych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym – Bursztynowego, Romańskiego, Cysterskiego, Szlaku Zamków oraz Szlaku Frontu I Wojny Światowej. Gmina posiada potencjał do rozwoju różnych form turystyki – od turystyki kulturowej, uzdrowiskowej, wodnej, konnej po priorytetową gałąź w przypadku nowych inwestycji - turystyki zdrowotnej związanej z balneoterapią.

Regularna sieć dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych uzupełnia linia kolejowa przedzielająca gminę południkowo na dwie części. Dużą zaletą lokalizacji przebiegu linii kolejowej w gminie jest bliskie położenie miasta Poddębice, które powinno stać się multimodalnym węzłem przesiadkowym. Należy podkreślić, że trakt biegnący przez gminę zalicza się do sieci TEN-T. Biorąc pod uwagę wysoki potencjał do rozwoju turystyki zdrowotnej dobrze rozwinięta komunikacja publiczna powinna być priorytetowym zadaniem gminy. Ponadto istotne inwestycje drogowe, tj. obwodnica miasta Poddębice powinny znacząco wpłynąć na redukcję hałasu i zanieczyszczeń w centrum, gdzie zbiegają się droga krajowa nr 72 i droga wojewódzka nr 703.

W strukturze gruntów dominują użytki rolne stanowiące blisko 70% obszaru gminy. Lasy stanowią 23% z czego te położone na zachód od rzeki Ner stanowią korytarz ekologiczny. Zachodnia część gminy od wysokości wsi Dominikowice położona jest w obrębie Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, gdzie część to obszar specjalnej ochrony ptaków. Obszary zagrożone powodzią obejmują dolinę rzeki Warty, rzeki Ner oraz rzeki Pisia.

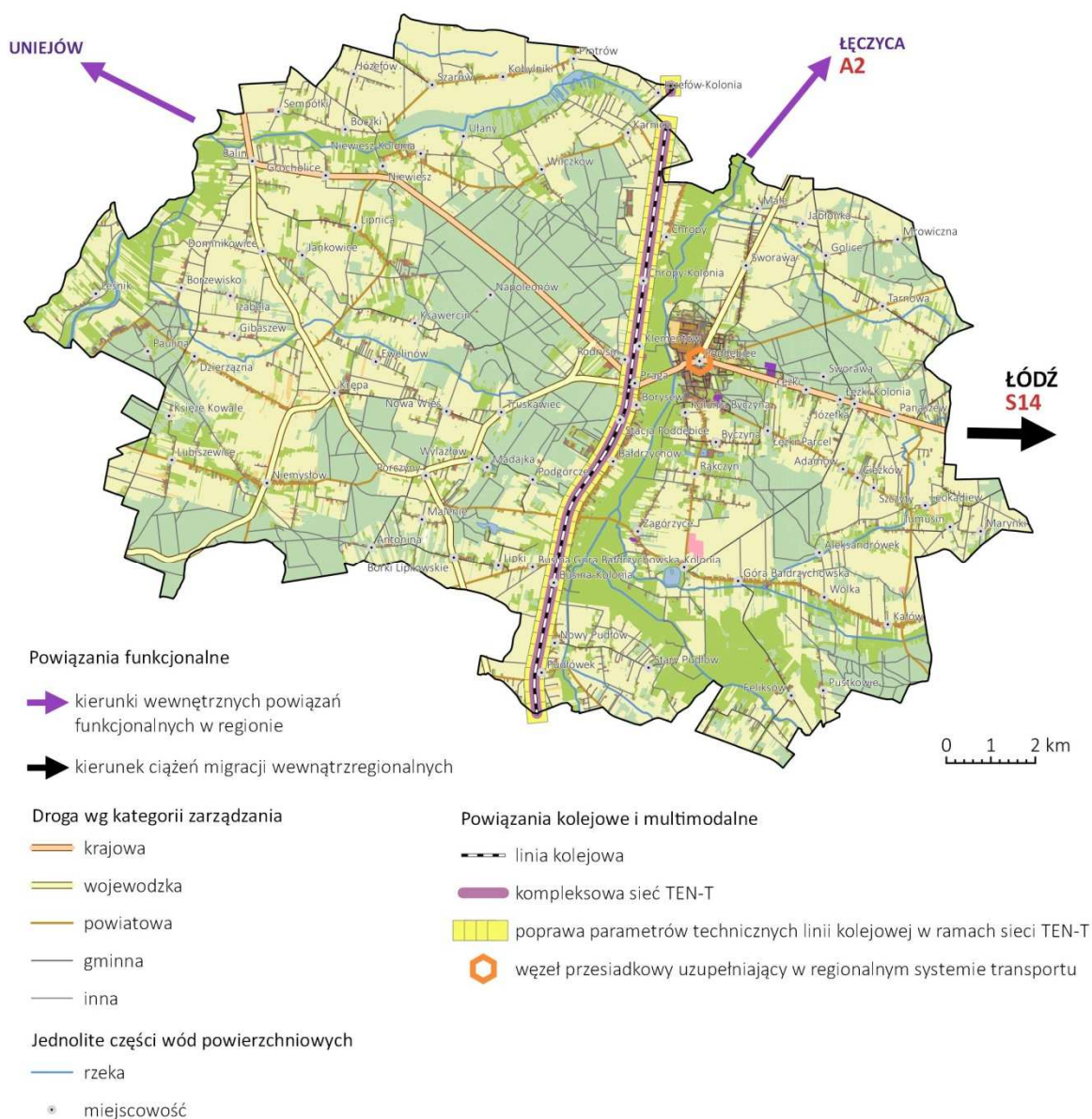
Zagrożone miejscowości to przede wszystkim: Leśnik, Dominikowice, Borzewisko, Paulina, Balin, Boczek, Niewiesz, Niewiesz-Kolonia, Ułany, Piotrów, Józefów-Kolonia, Karnice, Chropy, Chropy Kolonia, Klementów, Praga, Poddębice, Borysew, Kolonia Byczyna, Stacja Poddębice, Bałdrzychów, Zagórzycze, Busina Kolonia, Nowy Pudłów, Pudłówek, Stary Pudłów, Feliksów, Góra Bałdrzychowska, Góra Bałdrzychowska Kolonia, Wólka, Kałów.

Mapa 7 Sieć osadnicza, sieć drogowa i pokrycie terenu

Źródło: opracowanie własne

Mapa 8 Powiązania funkcjonalne i komunikacja

Źródło: opracowanie własne

Mapa 9 Ochrona przyrody

Źródło: opracowanie własne

Ustalenie i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Rekomendacje dla polityki przestrzennej opracowano z zachowaniem spójności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego (*Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego*) oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego

Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi, Łódzkie 2030+, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.) i brzmią następująco:

- **Rozwój usług z zakresu turystyki uzdrowiskowej i rehabilitacyjnej** w związku z występowaniem złóż wód termalnych i leczniczych.
- **Rozbudowa ciepłowni geotermalnej.**
- **Racjonalne wykorzystywanie zasobów wód geotermalnych.**
- **Rozwój wysokiej jakości bazy i usług infrastruktury społecznej o znaczeniu ponadlokalnym** oraz kształtowanie funkcji kulturotwórczych i symbolicznych.
- **Aktywizacja gospodarcza terenów zdegradowanych**, m.in. wprowadzanie nowych funkcji, w tym szczególnie wyspecjalizowanych funkcji usługowych i przemysłowych, wspieranie rozwoju działalności gospodarczych wykorzystujących nowoczesne technologie.
- **Budowa obwodnicy miasta Poddębice.**
- **Wzmocnienie istniejących oraz budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych** wspartych systemami Park&Ride i Bike&Ride, w szczególności lokalizowanych w oparciu o stacje i przystanki kolejowe.
- **Ograniczenie zagrożenia powodziowego**, w tym rozbudowa magazynów przeciwpowodziowych.
- **Kreowanie sieci ośrodków historycznych** o randze europejskiej, krajowej, regionalnej i lokalnej poprzez wzmacnianie instytucji kultury.
- **Wykorzystanie atrakcji turystycznych i realizacji innowacyjnych projektów wpisujących się w nowoczesne trendy rozwoju turystyki** - Centrum Wodolecznictwa,
- **Rozwój różnych form turystyki** – kulturowej, uzdrowiskowej, zdrowotnej związanej z balneoterapią, wodnej, konnej.
- **Rozwój usług hotelarskich.**
- **Kontrolowany proces rozwoju terenów inwestycyjnych** – opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniając obszary zagrożone powodzią, obszary podlegające ochronie, tereny rolne, istniejące tereny zabudowane, dostępność drogową, dostępność mediów i infrastruktury technicznej.
- **Priorytetyzacja działań w zakresie opracowania kompleksowych i aktualnych dokumentów** planistycznych w postaci studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym w zakresie zapewnienia spójności z dokumentami na szczeblu regionalnym.

- **Kierowanie i nadzór nad planami zagospodarowania przestrzennego w planowaniu przestrzennym** w aspekcie estetycznym, społecznym, gospodarczym, środowiskowym i funkcjonalnym – w szczególności na obszarach o wysokich walorach krajobrazowych.
- **Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie wertykalnym:** na poziomie lokalnym ze szczeblem krajowym i regionalnym – uwzględnienie w planowaniu rozwoju przestrzennego inwestycji krajowych i wojewódzkich, w tym wskazanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego rekomendacji rozwoju regionu, m.in. przez dostosowanie polityki rozwoju pod kątem obszarowej ochrony obiektów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, wzmacniania i kształtowania systemu ponadregionalnych i transgranicznych powiązań drogowych województwa, działań na rzecz wykorzystania potencjału w sektorze biogospodarki dla rozwoju energetyki odnawialnej.
- **Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych pod działalność gospodarczą.**
- **Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie horyzontalnym:** uwzględnienie i konsultowanie dokumentów planistycznych sąsiednich gmin w celu zapewnienia ciągłości struktur przestrzennych.
- **Uwzględnienie zasad dotyczących walorów estetycznych nowych inwestycji,** w tym mieszkaniowych i związana z tym konieczność opracowania planów miejscowych dla obszarów przeznaczanych pod zabudowę.

Obszary Strategicznej Interwencji

W celu identyfikacji obszarów specjalnych, które obejmują gminę Poddębice, przeanalizowano obowiązujące dokumenty strategiczne szczebla krajowego i wojewódzkiego. Gmina Poddębice położona jest w obrębie 3 wydzialeń obszarów specjalnych. Przez obszary specjalne rozumie się:

- OF (obszary funkcjonalne),
- OSI (obszary strategicznej interwencji),
- OP (obszary problemowe),

- OW (obszary wzrostu).

W poniższej tabeli zestawiono obszary specjalne, które obejmują gminę Poddębice.

Tabela 17 Obszary specjalne obejmujące gminę Poddębice (opracowanie własne na podstawie dokumentów krajowych i wojewódzkich)

Lp.	Typ obszaru	Nazwa	Nazwa dokumentu	Uwagi
1	OF	Obszar Turystyczny Doliny Warty	<i>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi, Łódzkie 2030+, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.</i>	Poddebice – ośrodek wiodący
2	OF	Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Powiatowego Poddębice	<i>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi, Łódzkie 2030+, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.</i>	-
3	OSI	Obszar Zielonej Gospodarki	Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, Załącznik do Uchwały Nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.	-

Źródło: opracowanie własne

Kierunki strategicznego rozwoju gminy Poddębice

Zaplanowane działania do realizacji określone mianem kierunków interwencji to wykaz przedsięwzięć, które gmina zamierza zrealizować do roku 2032. Zadania zostały zaprezentowane w układzie odpowiadającym zaplanowanym celom strategicznym oraz operacyjnym i przedstawiają się następująco.

Tabela 18 Kierunki strategicznego rozwoju gminy Poddębice

CEL STRATEGICZNY 1	Rozwój gospodarczy i turystyczny regionu
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
1.1 Tworzenie warunków dla nowych inwestycji i rozwoju przedsiębiorczości związanej z termami.	1. Organizacja nowych terenów inwestycyjnych (uzbrojenie terenów pod budowę jednorodzinną). 2. Wyznaczenie i przygotowanie terenów inwestycyjnych pod działalność gospodarczą (aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego). 3. Wspieranie przedsiębiorców w zakresie zakładania własnych działalności oraz udzielanie wsparcia podmiotom już działającym w obszarze. 4. Wsparcie działalności lokalnych firm i tworzenie warunków sprzyjających tworzeniu nowych podmiotów gospodarczych i miejsc pracy dla mieszkańców. 5. Budowanie i umacnianie współpracy międzysektorowej na rzecz wzmocnienia przedsiębiorczości w regionie. 6. Promowanie innowacyjności w zakresie rozwoju przedsiębiorczości oraz podnoszenia wiedzy i kompetencji pracowników.
1.2 Podnoszenie poziomu atrakcyjności turystycznej i rozwój bazy turystycznej.	1. Promocja atrakcji lokalnych (baseny geotermalne). 2. Odnowa centrów miejscowości wiejskich oraz podnoszenie estetyki przestrzenno-publicznej na tych terenach. 3. Rozbudowa bazy wypoczynkowej, turystycznej i rekreacyjnej. 4. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej w oparciu o walory rekreacyjne oraz kulturowe.
1.3 Wzmocnienie gospodarki o naturalne potencjały regionu.	1. Silnie rozwinięte działania promocyjne gminy ukierunkowane na walory przyrodnicze i lecznicze. 2. Wzmocnienie potencjału „Ogrodu Zmysłów” w Poddębicach. 3. Zagospodarowanie terenu nad rzeką Ner.
1.4 Stworzenie systemowej opieki nad zabytkami.	1. Realizacja programów na rzecz poprawy funkcjonowania zabytków architektonicznych. 2. Odnowa obszarów dziedzictwa kulturowego. 3. Renowacja obiektów zabytkowych (np. kościołów, pałaców, w tym prywatnych) oraz włączenie ich w obieg turystyczny.
REZULTATY	Zwiększenie poziomu przedsiębiorczości na terenie gminy. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej w gminie oraz rozwój bazy turystycznej, noclegowej i gastronomicznej.

	Zwiększenie programów na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2023-2032
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI ZADAŃ	28 000 000,00
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Budżet Gminy Dotacje rządowe Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 – 2027 (FEnKS)

CEL STRATEGICZNY 2	Równe prawa i społeczeństwo obywatelskie
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
2.1 Wysoka jakość kształcenia i dostosowanie działań edukacyjnych do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych.	1. Modernizacja infrastruktury szkolnej i przedszkolnej wraz z dostosowaniem do potrzeb uczniów ze szczególnymi potrzebami. 2. Doposażenie bazy edukacyjnej i wyposażenia szkół w niezbędne pomoce dydaktyczne. 3. Rozszerzenie i udoskonalenie systemu wsparcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz dla uczniów zdolnych (integracja sensoryczna, asystenci). 4. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej przy szkołach.
2.2 Wzmacnianie rozwoju kultury fizycznej.	1. Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenach wiejskich (modernizacja budynków rekreacyjnych, wyposażenie). 2. Budowa ścieżek rowerowych, modernizacja placów zabaw i innych miejsc rekreacyjnych. 3. Organizacja i współorganizacja wydarzeń o charakterze sportowym i rekreacyjnym (kluby sportowe, dofinansowanie wydarzeń sportowych). 4. Budowa, remont, modernizacja, rozbudowa świetlic wiejskich (wykorzystanie OZE). 5. Budowa infrastruktury rekreacyjnej nad rzeką Ner.
2.3 Aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców gminy.	1. Rozszerzenie oferty kulturalnej dla różnych grup odbiorców. 2. Realizacja wspólnych przedsięwzięć pomiędzy różnymi podmiotami (szkoły, instytucje kultury, samorząd) w zakresie aktywizacji społecznej i integracji różnych grup odbiorców.

	3. Organizacja i współorganizacja wydarzeń o charakterze kulturalnym wspierającym budowanie tożsamości lokalnej (wsparcie finansowe).
2.4 Ochrona, profilaktyka i promocja zdrowia fizycznego i psychicznego.	1. Promocja i realizacja programów profilaktycznych i zdrowotnych dla mieszkańców gminy (np. dofinansowanie rehabilitacji, zajęć terapeutycznych, dofinansowanie sprzętu). 2. Organizacja warsztatów i spotkań z dziećmi i młodzieżą w celu promowania zdrowego stylu życia. 3. Promocja zdrowia psychicznego poprzez realizację warsztatów tematycznych w szkołach oraz zwiększenie dostępności do psychologów i psychiatrów (dofinansowanie kadry).
2.5 Ograniczanie obszarów wykluczenia społecznego i likwidacja barier izolacji społecznej (realizacja polityki dostępności).	1. Aktywna realizacja polityki społecznej na terenie gminy. 2. Wspieranie działań na rzecz rodzin znajdujących się w kryzysie. 3. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez realizację różnych programów skierowanych do rodzin (dofinansowane doradztwa prawnego). 4. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla różnych grup mieszkańców (dofinansowanie pomocy psychologicznej), 5. Organizacja zajęć pozalekcyjnych na terenach wiejskich, zagospodarowanie czasu wolnego (modernizacja świetlic). 6. Rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (w tym dofinansowanie organizacji wypoczynków, półkolonii, wyjazdów wakacyjnych itp.).
2.6 Działania na rzecz realizacji polityki senioralnej na wysokim poziomie.	1. Realizacja działań aktywizacyjnych w ramach miejsc integracji społecznej seniorów i osób ze specjalnymi potrzebami. 2. Podtrzymanie jakości realizacji różnych programów senioralnych. 3. Rozszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej dla seniorów. 4. Kształtowanie postaw uczenia się przez całe życie (rozwijanie zainteresowań, zdobywanie nowych kompetencji). 5. Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
2.7 Poprawa bezpieczeństwa publicznego.	1. Poprawa stanu wyposażenia specjalistycznego jednostek OSP, podnoszenie umiejętności, przeprowadzanie szkoleń i kursów (zakup samochodów, sprzętu ratowniczo-gaśniczego).

	2. Doskonalenie działania i współpracy podmiotów w ramach zarządzania kryzysowego, w tym szkolenie kadr, ćwiczenia służb, integracje systemów bezpieczeństwa.
REZULTATY	Zwiększenie jakości szkolnictwa podstawowego. Rozwijanie kultury fizycznej na terenie gminy. Zwiększenie oferty kulturalnej i rekreacyjnej dla różnych grup odbiorców. Poprawa stanu zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców gminy. Zwiększenie działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Zwiększenie aktywności społeczeństwa. Podtrzymanie aktywności seniorów w życiu społecznym.
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2023-2032
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI ZADAŃ	30 000 000,00
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Budżet Gminy Dotacje rządowe Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 – 2027 (FEnIKS)

CEL STRATEGICZNY 3	Rozwój przestrzeni publicznej
ODDZIAŁYWANIE PROJEKTÓW	☐ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA
3.1 Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska naturalnego.	1. Ochrona obszarów cennych przyrodniczo (w tym objętych ochroną prawną) i przeciwdziałanie ich fragmentacji. 2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu. 3. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią z poszanowaniem potrzeb ochrony środowiska. 4. Rekultywacja obszarów zdegradowanych.
3.2 Zwiększenie bezpieczeństwa przed występowaniem zagrożeń naturalnych i adaptacja do zmian klimatu.	1. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. 2. Odnowienie terenów zielonych i nadanie im nowych funkcji rekreacyjnych (np. ścieżki zdrowia). 3. Zapobieganie suszy i łagodzenie jej skutków. 4. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w tym realizacja dedykowanych inwestycji. 5. Kształtowanie świadomości ekologicznej w zakresie ochrony środowiska (edukacja ekologiczna mieszkańców gminy).

3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.	1. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji. 2. Zaplanowanie i realizacja działań na rzecz poprawy społeczno-gospodarczej obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.
3.4 Ochrona środowiska przyrodniczego.	1. Wspieranie i realizacja przedsięwzięć na rzecz poprawy jakości powietrza atmosferycznego oraz bezpieczeństwa środowiska przyrodniczego poprzez usuwanie wyrobów i odpadów niebezpiecznych. 2. Kształtowanie świadomości ekologicznej w zakresie ochrony środowiska. 3. Racjonalne gospodarowanie odpadami. 4. Modernizacja oczyszczalni ścieków. 5. Modernizacja infrastruktury wodno – kanalizacyjnej. 6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
3.5 Poprawa stanu technicznego dróg lokalnych oraz wzmocnienie bezpieczeństwa komunikacyjnego.	1. Poprawa bezpieczeństwa na drogach gminnych poprzez modernizację nawierzchni, budowę chodników, przejść dla pieszych oraz montaż progów zwalniających w miejscach najbardziej niebezpiecznych (remont, budowa i przebudowa dróg, poprawa infrastruktury, np. wiaty przystankowe, elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego). 2. Modernizacja oświetlenia ulicznego, w tym oświetlenie przejść dla pieszych na energooszczędne.
3.6 Podnoszenie efektywności energetycznej.	1. Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych. 2. Upowszechnianie energooszczędnego i pasywnego budownictwa. 3. Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła na ekologiczne. 4. Rozwój na terenie gminy odnawialnych źródeł energii. 5. Rozwój osiedlowej sieci ciepłowniczej.
REZULTATY	Poprawa stanu środowiska naturalnego. Zwiększenie wiedzy na temat ochrony środowiska w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą. Podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa przed podtopieniami, powodzią. Zwiększenie udziału wykorzystywania OZE na terenie gminy.
PLANOWANY OKRES REALIZACJI	2023-2032
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI ZADAŃ	40 000 000,00
PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 Budżet Gminy Dotacje rządowe Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 – 2027 (FEnIKS)

Źródło: opracowanie własne

V. System wdrażania

Źródła finansowania

Realizacja zaplanowanych celów strategicznych oraz określonych działań w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* wymaga dużych nakładów finansowych. Kwota potrzebna na realizację zaplanowanych projektów wynosi w przybliżeniu **98 000 000,00 zł**.

Realizacja wszystkich celów i zadań określonych w Strategii wymaga nakładów finansowych przekraczających możliwości budżetu gminy, dlatego niezbędne jest poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania. Należy starannie monitorować pojawiające się możliwości, różnego rodzaju krajowe i międzynarodowe programy związane z nową perspektywą finansową funduszy europejskich, a następnie bardzo skutecznie aplikować o wsparcie. Gmina Poddębice posiada doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na własny rozwój, w związku z czym należy w dalszym ciągu realizować politykę aplikacyjną w ramach środków zewnętrznych.

Środki zabezpieczające realizację zadań zapisanych w poszczególnych celach strategicznych pochodzić będą między innymi z programów pomocowych UE, z programów rządowych, budżetu państwa, budżetu gminy, ze środków zaangażowanych przez krajowych i zagranicznych inwestorów prywatnych, krajowych i zagranicznych organizacji pozarządowych, instytucji finansowych i funduszy inwestycyjnych. Planowane jest w ramach możliwości i ogłaszanych naborów, aplikowanie o środki zewnętrzne pochodzące z:

- Funduszy Europejskich dla Łódzkiego 2021-2027;
- Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021 – 2027 (FEnIKS);
- Dotacji Rządowych;
- Innych funduszy zewnętrznych.

Na etapie przygotowania *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* nie jest możliwe precyzyjne określenie programów operacyjnych oraz kwot dofinansowania projektów, z których jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła skorzystać.

Tabela 19 Finansowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032

Lp.	Cel strategiczny	Wartość realizacji [zł]
1	Rozwój gospodarczy i turystyczny regionu	28 000 000,00

2	Równe szanse społeczeństwa obywatelskiego	30 000 000,00
3	Rozwój przestrzeni publicznej	40 000 000,00
RAZEM		98 000 000,00

Źródło: opracowanie własne

Monitoring i ewaluacja

Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032 to kluczowy dokument realizacji polityki rozwoju gminy. W ramach realizacji zaplanowanych projektów, przewiduje się sporządzenie dokumentów wykonawczych, obowiązkowych lub fakultatywnych planów i programów, na podstawie których zostaną zrealizowane zaplanowane działania. Niniejsze dokumenty zostaną opracowane na podstawie wytycznych określonych tuż przed przystąpieniem do opracowywania niezbędnych i koniecznych dokumentów, które przysłużą się do osiągnięcia zakładanych celów w ramach niniejszej Strategii.

Za monitorowanie *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Miejskiego oraz przedstawiciele instytucji, których może zaprosić do współpracy Burmistrz, w przypadku zbieżności celów dokumentu z zadaniami realizowanymi przez instytucje. Rekomenduje się, aby byli to:

- przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Poddębicach (w tym instytucji, z terenu gminy, m.in. dla których gmina jest organem prowadzącym),
- przedstawiciele partnerów społecznych z terenu gminy (w szczególności przedstawiciele III sektora),
- przedstawiciele powiatu (w kontekście spójności z działaniami realizowanymi z poziomu powiatu),
- przedstawiciele województwa (w kontekście spójności z działaniami realizowanym z poziomu regionalnego).

Jednocześnie należy podkreślić, że system monitorowania *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* bazuje na doświadczeniach wynikających z systemu obowiązującego w programach współfinansowanych środkami UE. Przede wszystkim wykorzystana zostanie:

- cykliczna [przynajmniej roczna] ocena efektów realizacji Strategii poprzez system wskaźników postępu rzeczowego (wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu)

monitorowanych w postaci sprawozdań; rekomendowane wskaźniki składać będą się z następujących elementów:

- nazwa wskaźnika,
 - definicja wskaźnika,
 - przypisanie wskaźnika do celu i kierunku strategicznego rozwoju Gminy,
 - jednostka miary,
 - wartość bazowa,
 - wartość docelowa,
 - źródło danych.
- cykliczne spotkania [przynajmniej roczne] w zakresie formułowania rekomendacji usprawniających interwencję (w tym weryfikacja jej spójności w zakresie celów strategicznych oraz operacyjnych z dokumentami wyższego rzędu przede wszystkim na poziomie powiatu oraz regionu) organizowane we współpracy z wewnętrznym ewaluatorem;
- monitoring projektów (w tym podmiotów) na terenie gminy ze środków europejskich (RPO, programy krajowe).

W ramach przeprowadzania systemu monitoringu przyjęto następujące wskaźniki realizacji poszczególnych zadań, które odpowiadają zaplanowanym celom operacyjnym. Przyjęto następujące wskaźniki realizacji celów operacyjnych:

Tabela 20 Zaplanowane wskaźniki realizacji celów

CEL STRATEGICZNY 1	Rozwój gospodarczy i turystyczny regionu
CELE OPERACYJNE	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU
1.1 Tworzenie warunków dla nowych inwestycji i rozwoju przedsiębiorczości związanej z termami.	✓ Wielkość obszaru udostępnionego przedsiębiorcom – 2 ha ✓ Liczba partnerstw międzysektorowych – 1 ✓ Liczba działań na rzecz promocji produktów lokalnych – 2 ✓ Liczba działań aktywizacyjnych – 2
1.2 Podnoszenie poziomu atrakcyjności turystycznej i rozwój bazy turystycznej (promocja gminy).	✓ Liczba udostępnionych obiektów turystycznych – 3 ✓ Liczba wydarzeń turystycznych – 6 ✓ Powierzchnia odnowionych terenów zielonych – 2 km² ✓ Liczba działań na rzecz promocji produktów lokalnych – 2
1.3 Wzmocnienie gospodarki o naturalne potencjały regionu.	✓ Liczba działań promocyjnych – 5 ✓ Powierzchnia zagospodarowanego obszaru – 0,5 km²

1.4 Stworzenie systemowej opieki nad zabytkami.	✓ Liczba programów na rzecz poprawy funkcjonowania zabytków – 1 ✓ Liczba odnowionych zabytków – 2
---	--

CEL STRATEGICZNY 2	Równe szanse społeczeństwa obywatelskiego
CELE OPERACYJNE	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU
2.1 Wysoka jakość kształcenia i dostosowanie działań edukacyjnych do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych.	✓ Liczba zrealizowanych działań edukacyjnych – 10 ✓ Liczba dostosowanych budynków do osób ze szczególnymi potrzebami – 2 ✓ Liczba zakupionego wyposażenia edukacyjnego – 20 ✓ Liczba programów aktywizacyjnych – 2 ✓ Liczba zmodernizowanej bazy sportowej - 3
2.2 Wzmacnianie rozwoju kultury fizycznej.	✓ Liczba realizowanych zajęć sportowych – 15 ✓ Liczba nowej infrastruktury sportowej – 2 ✓ Liczba zmodernizowanych świetlic - 2
2.3 Aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców gminy.	✓ Liczba nowych ofert kulturalnych – 5 ✓ Liczba zorganizowanych wydarzeń aktywizacyjnych – 3
2.4 Ochrona, profilaktyka i promocja zdrowia fizycznego i psychicznego.	✓ Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych – 5 ✓ Liczba przeprowadzonych warsztatów – 4 ✓ Liczba ścieżek zdrowia – 3
2.5 Ograniczanie obszarów wykluczenia społecznego i likwidacja barier izolacji społecznej (realizacja polityki dostępności).	✓ Liczba działań aktywizacyjnych – 4 ✓ Liczba godzin poradnictwa specjalistycznego – 50 ✓ Liczba zajęć pozalekcyjnych - 5
2.6 Działania na rzecz realizacji polityki senioralnej na wysokim poziomie.	✓ Liczba programów skierowanych do seniorów – 2 ✓ Liczba nowych ofert kulturalnych – 3 ✓ Liczba miejsc integracji społecznej - 2
2.7 Poprawa bezpieczeństwa publicznego.	✓ Liczba wyposażonych jednostek OSP – 2 ✓ Liczba osób biorących udział w szkoleniach – 10

CEL STRATEGICZNY 3	Rozwój przestrzeni publicznej
CELE OPERACYJNE	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU
3.1 Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska naturalnego.	✓ Powierzchnia poddana rekultywacji – 500 m2 ✓ Obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną - 1
3.2 Zwiększenie bezpieczeństwa przed występowaniem zagrożeń naturalnych i adaptacja do zmian klimatu.	✓ Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych – 1 ✓ Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej – 3 km ✓ Liczba działań edukacji ekologicznej - 5
3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.	✓ Liczba napisanych GPR – 1 ✓ Liczba zrealizowanych przedsięwzięć - 2
3.4 Ochrona środowiska przyrodniczego.	✓ Liczba realizowanych przedsięwzięć w zakresie jakości powietrza – 2 ✓ Liczba działań edukacji ekologicznej – 10

	✓ Liczba zbudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków – 20 ✓ Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków - 1
3.5 Poprawa stanu technicznego dróg lokalnych oraz wzmocnienie bezpieczeństwa komunikacyjnego.	✓ Długość zmodernizowanych dróg gminnych – 6 km ✓ Liczba wybudowanej infrastruktury około drogowej – 3 ✓ Liczba zmodernizowanych lamp oświetleniowych – 30
3.6 Podnoszenie efektywności energetycznej.	✓ Liczba zmodyfikowanych źródeł ciepła na bardziej efektywne ekologicznie – 10 ✓ Liczba odnawialnych źródeł energii - 12

Źródło: opracowanie własne

Uzupełnieniem monitoringu będzie system ewaluacji, który wspierać będzie trafność, skuteczność oraz efektywność wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032*. Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu. W ramach realizowanych badań wykorzystywane będą:

- Ewaluacja ex ante (warunek wypełnia już niniejsza Strategia) – przeprowadzana w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów danej interwencji.
- Ewaluacja bieżąca (on-going) - przeprowadzana w trakcie realizacji, zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć złożonych, o długim okresie wdrożenia, gdy możliwe i celowe są ich korekty.
- Ewaluacja ex post – podsumowująca, zwykle o charakterze strategicznym, przeprowadzana po zakończeniu wdrażania interwencji.

W ramach ewaluacji *Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032* wykorzystane zostanie podejście metodologiczne oparte na teorii programów (logice interwencji), w tym w szczególności na teorii zmiany (TBIE). Celem tego rodzaju ewaluacji jest identyfikacja poszczególnych mechanizmów zmian, jakie wystąpiły w związku z wdrażaną interwencją i ocena czy były one zgodne z logiką tej interwencji. Ewaluacje tego typu wskazują, dlaczego i jak działa określona interwencja.

Koniecznym uzupełnieniem działań ewaluacyjnych będzie zapewnienie adekwatnych i wiarygodnych źródeł danych potrzebnych do monitoringu interwencji oraz realizacji poszczególnych ewaluacji. Wykorzystywane będą w tym celu dane zbierane przez Urząd Miejski wytypowane instytucje miejskie, GUS (BDL), a także pochodzące z systemu SL 2014 (w przypadku analizy projektów europejskich).

VI. Dokumenty wykorzystane przy opracowaniu Strategii

A. Dokumenty krajowe i ponadregionalne (alfabetycznie)

- *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*, 2013, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Załącznik do uchwały nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności, Monitor Polski 2013, poz. 121.
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony*, Warszawa, wrzesień 2019 r.
- *Krajowa Polityka Miejska 2023*, 2015, Ministerstwo Rozwoju, Uchwała nr 198 Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Krajowej Polityki Miejskiej, Monitor Polski, poz. 1235.
- *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*, Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.

B. Dokumenty na szczeblu województwa

- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi*, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego.
- *Strategia Rozwoju Województwa łódzkiego 2030*, Załącznik do Uchwały Nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.

Źródła danych:

<https://www.geoportal.gov.pl/>

<https://www.gios.gov.pl/pl/>

Spis map, tabel, schematów, wykresów

Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Poddębice w powiecie poddębickim	10
Mapa 2 Infrastruktura komunikacyjna na terenie gminy Poddębice	38
Mapa 3 Mapa zagrożenia suszą	48
Mapa 4 Układ sieci hydrologicznej na terenie gminy Poddębice	49
Mapa 5 Mapy zagrożenia powodziowego na terenie gminy Poddębice	51
Mapa 6 JCWPd nr 72 i 82	52
Mapa 7 Sieć osadnicza, sieć drogowa i pokrycie terenu	70
Mapa 8 Powiązania funkcjonalne i komunikacja	71
Mapa 9 Ochrona przyrody	72

Spis tabel

Tabela 1 Spójność celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032 z dokumentami wyższego rzędu	9
Tabela 2 Liczba ludności w poszczególnych grupach funkcjonalnych w gminie Poddębice w latach 2018-2022	12
Tabela 3 Formy wsparcia realizowane w latach 2018-2022	16
Tabela 4 Liczba rodzin i powody korzystania z pomocy społecznej w latach 2018-2022	17
Tabela 5 Udział poszczególnych jednostek OSP w działaniach ratowniczo-gaśniczych w 2022 r.	22
Tabela 6 Środki finansowe na realizację zadań publicznych przyznane w 2022 r.	24
Tabela 7 Liczba uczniów w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Poddębice w roku szkolnym 2021/2022	27
Tabela 8 Realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych w gminie Poddębice	29
Tabela 9 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Poddębice w latach 2018-2022	31
Tabela 10 Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Poddębice	38
Tabela 11 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM _{2,5})	44
Tabela 12 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)	44
Tabela 13 Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Poddębice	50
Tabela 14 Jednolite Części Wód Podziemnych na terenie gminy Poddębice	51
Tabela 15 Ilość azbestu zewidencjonowana i zutylizowana z terenu gminy Poddębice [Mg]	55
Tabela 16 Analiza SWOT	63
Tabela 17 Obszary specjalne obejmujące gminę Poddębice (opracowanie własne na podstawie dokumentów krajowych i wojewódzkich)	75

Tabela 18 Kierunki strategicznego rozwoju gminy Poddębice	76
Tabela 19 Finansowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032.....	81
Tabela 20 Zaplanowane wskaźniki realizacji celów.....	83

Spiętki schematów

Schemat 1 Odnawialne źródła energii	46
Schemat 2 Cele strategiczne rozwoju gminy Poddębice	67
Schemat 3 Cele operacyjne	68

Spiętki wykresów

Wykres 1 Dochody i wydatki gminy Poddębice w 2022 r.	12
Wykres 2 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2018-2022	13
Wykres 3 Liczba urodzeń, zgonów i przyrost naturalny w latach 2018-2022	14
Wykres 4 Saldo migracji na terenie gminy Poddębice w latach 2018-2022	14
Wykres 5 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji	15
Wykres 6 Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2018-2022.....	16
Wykres 7 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2018-2022	18
Wykres 8 Liczba osób z problemem alkoholowym oraz liczba zakładanych „Niebieskich Kart” w latach 2018-2022	19
Wykres 9 Liczba udzielonych porad lekarskich w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2018-2022	21
Wykres 10 Środki finansowe przekazane dla organizacji pozarządowych w latach 2018-2022	25
Wykres 11 Frekwencja wyborcza w latach 2018-2020	26
Wykres 12 Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Poddębice w latach 2018-2022	30
Wykres 13 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w latach 2018-2022.....	32
Wykres 14 Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty na 10 tys. ludności w latach 2017-2021.....	32
Wykres 15 Średnioroczne zanieczyszczenie pyłem PM 2,5 w gminie Poddębice	45
Wykres 16 Średnioroczne zanieczyszczenie pyłem PM 10 w gminie Poddębice	45
Wykres 17 Ilość odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców z terenu gminy Poddębice w latach 2018-2021 [t].....	54
Wykres 18 Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów z terenu gminy Poddębice w latach 2018-2022 (%)	54
Wykres 19 Zutylizowana ilość wyrobów zawierających azbest w latach 2018-2022	56